

VERTIGO

Gratis filmmagazine

NIEUWS | INTERVIEWS | ARTIKELS | RECENSIES

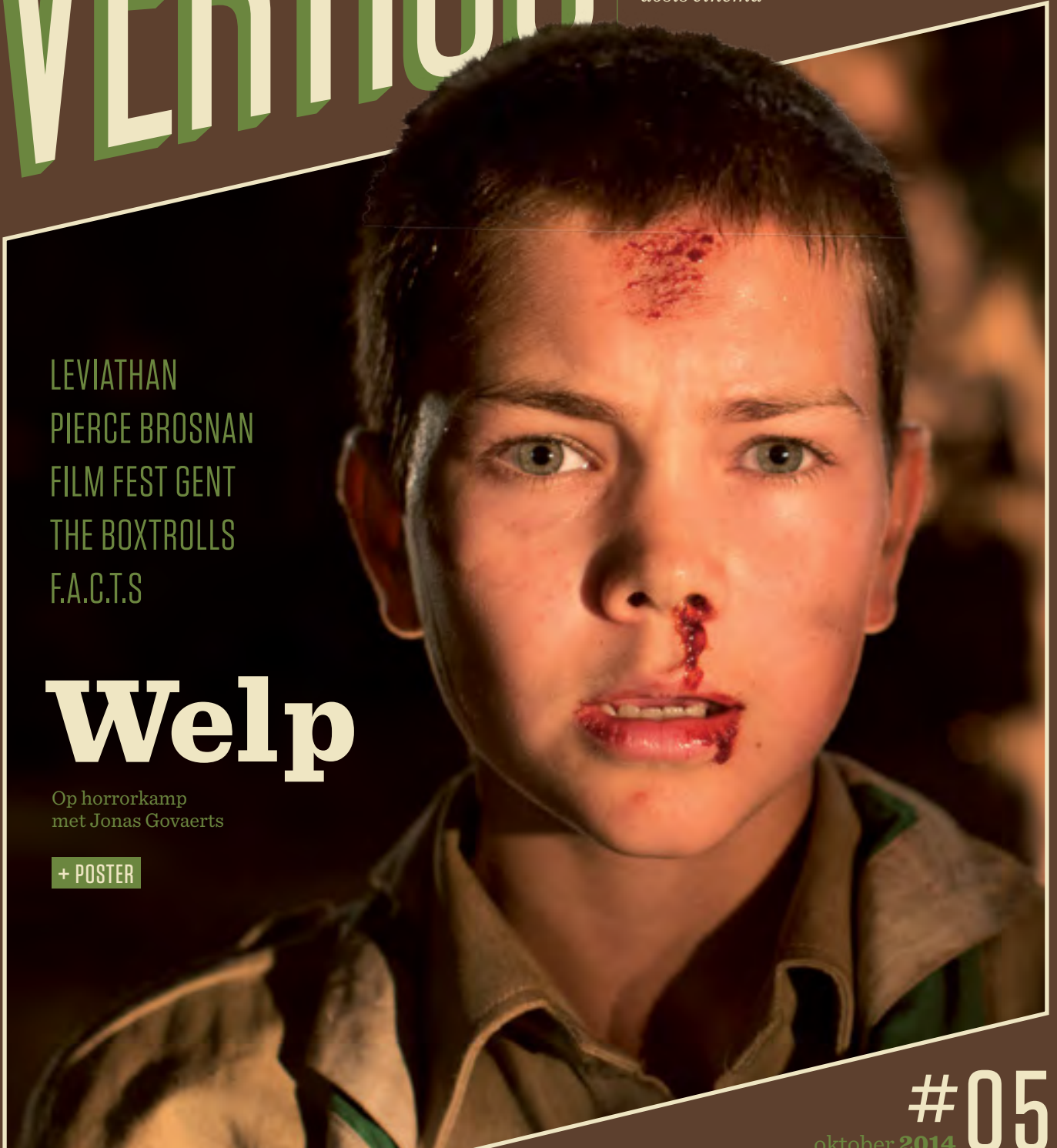
*Een duizelingwekkende
dosis cinema*

LEVIATHAN
PIERCE BROSNAN
FILM FEST GENT
THE BOXTROLLS
F.A.C.T.S

Welp

Op horrorkamp
met Jonas Govaerts

+ POSTER

#05
oktober 2014

★★★★★
"Eblouissant.
Notre Palme d'or du cœur."
— Juliette Goudot, *MOUSTIQUE*

★★★★★
"Een snelkookpan van ontelbare
liefde tussen moeder en zoon.
Xavier Dolans beste."
— Jeroen Struys, *DE STANDAARD*

"A funny, heartbreaking and,
above all, original work."
— Peter Debruge, *VARIETY*

"Dorval gives a
force-of-nature performance"
— Stephen Dalton, *HOLLYWOOD REPORTER*

— Peter Bradshaw, *THE GUARDIAN*

Anne Dorval

Antoine Olivier Pilon

Suzanne Clément

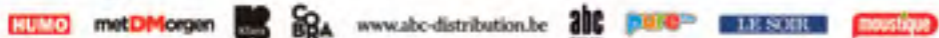
"We still love each other, right?"

"That's what we're best at, buddy."

Mommy

RELEASE 08/10

written & directed by XAVIER DOLAN

LIAM NEESON
A WALK AMONG THE
TOMBSTONES

PEOPLE ARE AFRAID OF ALL THE WRONG THINGS

22.10 IN DE BIOSCOOP

Lilting

WRITTEN AND DIRECTED BY HONG KHAOU

'WHISHAW IS MAGNETIC'
AMBER WILKINSON, THE TELEGRAPH

'AN IMPRESSIVELY
INSIGHTFUL AND
MOVING TALE'
MARY ADAMS, SCREEN DAILY

'A MEDITATIVE FILM OF
GRACE AND SENSITIVITY'
DAVID ROONEY, HOLLYWOOD REPORTER

RELEASE 22/10

WWW.ABC-DISTRIBUTION.BE

abc
distributor

 Silver Bear
64th Internationale
Filmfestspiele
Berlin
Best Screenplay

LEA VAN ACKEN FRANZISKA WEISZ

KREUZWEG

A FILM BY DIETER BRÜGGEMANN

RELEASE 29/10

SEPTEMBERFILM

www.septemberfilm.be   /septemberfilmbe

Ogen open!

In Stanley Kubricks controversiële klassieker *A Clockwork Orange* zit een onvergetelijke scène waarin de rebelse protagonist Alex op een wel heel extreme manier 'heropgevoed' wordt. Zijn ogen worden met klemmetjes opengesperd, zodat hij verplicht is een stortvloed aan gewelddadig beeldmateriaal op te nemen.

Dat lijkt gruwelijk en dat is het ook. En toch zou ik deze maand een dergelijke behandeling maar al te graag ondergaan. Reden: zoals vanouds barst oktober op bioscoopgebied compleet uit zijn voegen. Niet alleen het aantal releases swingt de pan uit, ook het aantal filmgerelateerde evenementen is amper bij te houden.

Vandaar eerst een korte opsomming van dingen die wegens plaatsgebrek amper of niet aan bod komen. Van festivalfavorieten *Black Coal*, *Thin Ice* en *Mommy* over het Cinematekparcours rond de Chinese filmmaker Wang Bing tot popcornmateriaal als *A Walk Among the Tombstones* en *Teenage Mutant Ninja Turtles*: in een minder drukke maand hadden we aan al deze zaken ongetwijfeld aandacht besteed.

Wat we wel in de aanbieding hebben? Een propvol nummer met stukken over divers materiaal als Pierce Brosnanvehikel *The November Man*, Canneswinnaar *Leviathan*, animatietopper *The Boxtrolls* en de Vlaamse horrorprent *Welp*. Met artikels over het prestigieuze Film Fest Gent, het experimentele L'Âge d'or-gebeuren in Brussel en de *geeky* F.A.C.T.S.-beurs passeren bovendien enkele heel uiteenlopende evenementen de revue.

Is je filmhonger nog niet gestild? Neem dan gerust een kijkje op onze website Vertigoweb.be en onze Facebook- en Twitterpagina's. Inderdaad, was er maar een manier om niet meer met je ogen te moeten knippen!

STEVEN TUFFIN
hoofdredacteur

@Waazinema

Marion Cotillard Fabrizio Rongione

deux jours, une nuit

een film van Jean-Pierre & Luc Dardenne

“Een magistrale film.” **De Morgen**
“Marion Cotillard in één van haar meest genereuze rollen.” **Focus knack**
“Een prachtige film.” **De Standaard**
“Uitstekende vertolking van Cotillard.” **Gazet van Antwerpen**
“Een film die ons diep geroerd, bezielde en overmand achterliet.” **Humo**

Nu beschikbaar op
DVD, Blu-Ray, Vod en iTunes

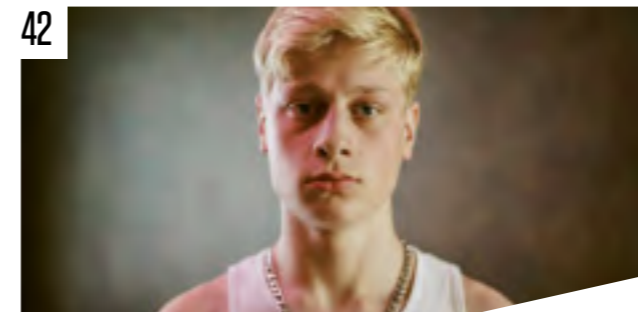
cinéart TWIN
www.cineart.be PICS

WIN DEZE DUIZELINGWEKKENDE
VERZAMELING DVD'S OP...

VERTIGOWEB.BE!

VERTIGO
Postbus 10009, 2000 Antwerpen
info@vertigoweb.be
www.vertigoweb.be
www.twitter.com/VERTIGObe
www.facebook.com/VERTIGObe

HOOFDREDACTEUR / BLADMANAGER Steven Tuffin – steven@vertigoweb.be
ADJUNCT-BLADMANAGER Karlijn Van de Cruys
REDACTIE Ruben Nollet, Bernard Van de Popeliere, Kurt Vandemaele, Jozefien Van Beek, Vincent Stroep, Jimmy Van der Velde, Ewoud Ceulemans
MEDEWERKERS Ben Van Alboom, Jonas Govaerts
WEBREDACTIE Jimmy Van der Velde
EINDREDACTIE Werner Van den Bergh
GRAFISCH ONTWERP Wouter De Boeck.com
FOTOGRAFEN Nyklyn, Greetje van Buggenhout, Nana Vaneessen
ILLUSTRATOR Xavier Truant
RECLAMEREGIE Charlie Mike, Waterloosesteenweg 870 – 1180 Brussel
Serge De Schryver, 02/ 241 55 55, info@charliemike.be
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Marc Boonen, postbus 10009, 2000 Antwerpen
DRUK Corelio Printing

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, scan of op enige andere wijze, zonder voorafgaand schriftelijk akkoord van de uitgever.

Met steun van de Vlaamse overheid

FLASHFORWARD

- CINÉ UPDATE**
Nieuwsjes, nieuwsjes en nog meer nieuwsjes 8
- ACHTER DE SCHERMEN**
De straat op met het castingbureau van *Black* 9
- FILMFAN**
Krantenmaakster Lisbeth Imbo verkiest de traan boven de lach 10

CLOSE-UP

- WELP**
Op horrorkamp met Jonas Govaerts 12
- THE NOVEMBER MAN**
Pierce Brosnan kan het spionnenleven niet loslaten 16
- LEVIATHAN**
Moedertje Rusland ontleed door Andrej Zvjagintsev 18
- FILM FEST GENT**
De Vlaamse filmweelde in de spotlight 22
- VRAAGSTUK**
Is filmmuziek echt zó belangrijk? 26
- DRACULA UNTOLD**
De waarheid achter de mythe 42
- LOCKE**
Steven Knight geeft vol gas 32

F.A.C.T.S 34

SPECTRUM
L'Âge d'Or na de make-over 36

THE BOXROLLS
Stop-motionpret voor klein én groot 38

POINT OF VIEW

RECENSIES
Calvary, *20.000 Days on Earth*, *Mommy*, *De verenkoning*, *Welp*, ... 42

BESTE.FILM.OOIT.
Suspria: Disney voor hele, héle stoute kindjes 46

Het laatste nieuws van de filmfrontlinie

Caviar verover VS

Het Belgische productiebedrijf Caviar (*Plan Bart*) heeft al enige tijd een afdeling in Amerika. In februari maakten ze indruk met een Chrysler-commercial met Bob Dylan in de hoofdrol, volgend jaar staat *The Diary of a Teenage Girl* met o.a. Alexander Skarsgård en Kristen Wiig op de agenda.

Matthias wou niet

Volgens regisseur François Ozon is Matthias Schoenaerts bang. Bang om een travestiet te spelen. Ozon stelde het hem voor en paste hem ook even een pruik aan. Stond hem beeldig, aldus Ozon. Maar uiteindelijk weigerde de *Rundskop*-ster omdat hij schrik had zich belachelijk te maken.

De man van Astrid

Bram Coppens, wiens Brazuca-reclame voor Adidas al wereldberoemd was, draaide onlangs *Broken Vows*, een Amerikaanse film met Wes Bentley en Jaimie Alexander. Maar hij begon ook een relatie met Astrid Bryan. En dus dreigt hij bij ons vooral door het leven te moeten gaan als... de man van.

ACHTER DE SCHERMEN

Black

De straat op met castingbureau Hakuna

tekst KURT VANDEMAELE

foto NYKLYN

Twee jaar geleden was Nabil Mallat nog schoenenverkoper. Als het even meezit, is hij straks filmster. Zou zomaar kunnen, het talent druipt immers van hem af. Mallat speelt de hoofdrol in *Image*, de eerste langspeelfilm van Adil El Arbi en Bilal Fallah, die vanaf 5 november in de zalen draait.

Maar hij gunt ook anderen wat hem is overkomen. 'Als ik het kan, dan moet jij het ook kunnen', zou zijn motto kunnen zijn. Daarom richtte hij samen met zijn al even avontuurlijke boezemvriend Chafik Amraoui het castingbureau Hakuna op, waarmee ze met hun tweetjes niet alleen de dag plukken, maar ook en vooral talent van de straat. Ze leveren kleurrijke acteurs voor reclame, videoclipps en films.

Ook voor *Black*, de nieuwe film van El Arbi en Fallah, die deze zomer in Brussel werd gedraaid. Honderden mensen spraken ze aan op straat, 450 werden getest. De makers wilden de ruigheid en de rauwheid van de straat voelen, om het verhaal over rivaliserende jeugdbendes nog meer punch te geven.

Mallat is ervan overtuigd dat de wereld vol ruwe diamanten loopt. Maar iemand moet dat zetje geven. "We zijn allemaal acteurs. Er is gewoon durf nodig. Durf om je belachelijk te maken. Al die keren dat ik voor de spiegel heb gestaan en tegen mezelf bezig was van 'you talking to me?', dat was niet omdat ik ambitie had om te acteren, dat was gewoon om wat gek te doen." ▣

VANAF 8 APRIL 2015 IN DE BIOSCOOP

@VdmKurt

The Loft uit de kelder

Was het de kelder? Was het de koelkast? Feit is dat *The Loft* van Erik Van Looy in de vs ergens in de rekken was beland. Het lijkt ongelofelijk, maar de remake komt dan toch uit in Amerika. Distributeur Open Road zou de film op 23 januari op meer dan 2.000 Amerikaanse schermen uitbrengen.

Filip doet het zelf

Filip Peeters gaat de vrouwenfilm *Mannenhart* regisseren. Vrouwenfilm, het klinkt wat onrespectvol, maar romcoms worden wel vaker in die categorie ondergebracht. De film is een bewerking van een gelijknamige Nederlandse film die al een bewerking was van een gelijknamige Duitse film.

Meer Verhulst

De eerste keer dat een boek van Dimitri Verhulst werd verfilmd, mocht het resultaat zonder meer memorabel genoemd worden. Dezelfde aanstekelijke mix van miserie en humor die van *De helaasheid der dingen* zo'n succes maakte, zit ook in *Problemski Hotel*. Veel succes, regisseur Manu Riche!

FILMFAN

Lisbeth Imbo

Deze maand verandert de cultuurbijlage van *De Morgen* van titel én van formaat. Het wordt een apart boekje dat minder verankerd moet zijn dan de dagkrant. Adjunct-hoofdredacteur **Lisbeth Imbo** houdt niet alleen van kranten, maar ook van films. “Napraten is voor mij een belangrijk deel van de bioscoopervaring.”

tekst JOZEFIE VAN BEEK foto GREETJE VAN BUGGENHOUT

Wat was de eerste film die je ooit zag?

LISBETH IMBO: “Ik weet niet meer welke de eerste was: *E.T.* of *Annie*. Ik weet wel nog goed dat ik *Annie* in het kleine bioscoopje in Geraardsbergen zag. De burens gingen met enkele kinderen uit onze straat.

Het was zomer, ik had een lichtblauw jurkje aan met zwaluwen op. Maar belangrijker: dat jurkje had een lelijke grote witte kraag die je er af kon halen. Mijn moeder vond me mét kraag mooier, dus mocht ik niet mee naar de film als ik die niet wilde dragen. Uiteindelijk ging ik overstag en bracht mijn moeder me nog snel naar de cinema. Met een rood hoofd van de tranen en de emoties plofte ik in mijn stoel, net op tijd.

Best een *bleitfilm*, met dat weeskindje. Het geheel was dus een heel emotionele filmervaring (*lacht*). Ik hou wel van films waar een zeker verdriet in zit, toen al en nu nog steeds. In *E.T.* zit dat uiteraard ook. Ik heb graag enige tristesse. Dat is mooi.”

Zegt dat iets over jouw karakter?

“Nee hoor, verder ben ik vrij vrolijk, dank je. Ik hou meer van de schoonheid van de traan dan van de bulderlach. Voor mij geen komedies (*lacht*).

Welke films konden je na je kindertijd nog zo diep raken?

“Een paar zijn blijven hangen. *Babel* bijvoorbeeld. Dat soort films zie ik heel graag. Ik hou van die gefragmenteerde verhalen, ik puzzel graag. Ze zijn geen rechtlijnig verhaal, van a tot z.

21 grams is nog zo'n film. Wat als je hart in iemand anders voortleeft? En wát leeft er dan precies voort? Dat zijn dingen waarover ik daarna op café graag doorboom.”

Bespreek je films altijd uitgebreid na?

“Meestal wel, ja. Ik ga nooit alleen naar de cinema, want erover praten, het delen, is voor mij een belangrijk deel van de bioscoopervaring.

Een paar jaar geleden ging ik naar *Das weisse Band*. Er zit een scène in waarin een klein jongetje aan zijn zus vraagt: ‘*Mussen wir Allen sterben? Ja. Wirklich allen? Ja. Mutti auch? Ja, Mutti auch.*’ Een vriend en ik spelen die dialoog nog altijd na. Dat is iets van ons, die ontroerende scène.”

Volg je de Vlaamse film?

“Een beetje. Weet je, soms valt het mee — *The Broken Circle Breakdown* vond ik bijvoorbeeld goed — soms valt het tegen. Maar het idee dat je bij een Vlaamse film

“IK HOU MEER VAN DE SCHOONHEID VAN DE TRAAAN DAN VAN DE BULDERLACH.”

naar boerenleed gaat kijken, zijn we intussen helemaal kwijt. Dat is toch de verdienste van Van Looy en co., die goed naar Amerikaanse en Engelse films hebben gekeken. Naar *The Loft* ga ik zeker kijken, maar dat is niet echt een Vlaamse film natuurlijk.”

Op korte tijd is er veel veranderd. Denk maar aan Matthias Schoenaerts. Vijftien jaar geleden was een Hollywoodcarrière voor een Vlaamse acteur toch een irreële droom? Nu denk je: misschien kan het wel.”

Over internationale carrières gesproken: ga je naar *The Drop* kijken?

“Die heb ik ingepland in mijn agenda, want ik wil hem heel graag zien. Toch indrukwekkend wat Roskam presteert.

Over films als *The Drop* of *The Loft* gaan veel meningen circuleren, dat weet je nu al. Daarom probeer ik zelf vroeg genoeg te gaan kijken, zodat ik mijn eigen mening nog kan vormen zonder te veel beïnvloed te worden. Als je alleen maar superlatieven hoort, kan een film tegenvallen.

Al zijn mijn verwachtingen vanzelf misschien al hoog, want *Rundskop* vond ik fantastisch. Schoenaerts speelt zo'n mooie, tragische figuur. Zijn donkere zwaarte, het gevecht dat die man voert... Ook daar weer: die prachtige tristesse.”

@JozefienVanBeek

CLOSE-UP

WELP

BOSSPEL IN DE WEL

Er waait een nieuwe genrewind door ons filmlandschap. Een maand na de romcomcapriolen van *Plan Bart* is het nu de beurt aan de scoutshorror van *Welp*, de eerste Vlaams gesproken film in zijn soort. “Waarom zou ik me laten beperken door mijn taal of geboortestreek?”, aldus scenarist-regisseur **Jonas Govaerts**.

tekst **STEVEN TUFFIN**

Wat was er eerst: Jonas de scout of Jonas de horrorfan? Jonas Govaerts (34), die in zijn langspeelfilmdebuut *Welp* een padvinderpatrouille laat opjagen door een meedogenloze maniak en zijn akelige hulpje, moet niet lang nadenken over de kip-of-ei-vraag. “Ik hoorde voor het eerst over het griezelgenre toen ik zelf nog een welp was. De leiding had het over klassiekers als *Friday the 13th* en *A*

Nightmare on Elm Street. Maar dat was lang voordat ik dat soort films mocht zien van mijn ouders — én we een videospeler hadden. Dat er zo veel tijd zat tussen het horen over dergelijke films en het daadwerkelijk kijken, zorgde ervoor dat mijn passie des te groter werd.”

Rond zijn zestiende verjaardag beet Govaert zich volledig vast in het genre, met de nodige teleurstellingen tot gevolg. “Elke horrorliefhebber weet dat er ongelooflijk veel

rommel wordt gemaakt. Om één echt goede griezelfilm te ontdekken, moet je minstens tien verschrikkelijke ondingen doorstaan.” *Evil Dead II* van Sam Raimi maakte echter een onuitwisbare indruk op de puber. “Het verhaaltje stelde misschien niet veel voor, maar de film straalde een ongelooflijk plezier uit. Ik voelde dat de cast en crew zich rot hadden geamuseerd tijdens de opnames. Bovendien gaf de film me het gevoel dat ik ook zoiets kon maken.”

Paniek

Een Vlaamse horrorprent: lange tijd werd het als je reinste waanzin beschouwd. Vooral Jan Verheyen, zelf een rabiate griezelliëfhebber, liet meermaals optekenen dat zo’n film in onze contreien niet zou werken. “Ik heb die uitspraken van Jan nooit goed begrepen”, vertelt Govaerts. “Harry Kümel draaide in het begin van de jaren zeventig *Daughters of Darkness*, een eigenzinnige vampierenfilm die uitgroeide tot een heuse cultklassieker. Cinema gaat in de eerste plaats over dromen, over dingen realiseren die in het echte leven onmogelijk zijn. Ik was dus niet van plan om me te laten beperken door zaken als mijn taal of geboortestreek.”

Toen Govaerts zijn filmstudies aan Sint-Lukas Brussel begon, raakte hij eventjes in paniek. “‘Schrijf wat je kent’, gaf *Brussels by Night*-monument Marc Didden als advies tijdens zijn eerste les. Daar zat ik dan als horrorfan. Veel gruwel was ik in mijn leven nog niet tegengekomen.”

Na het behalen van zijn diploma en het vervaardigen van de studenten-kortfilms *Mobius* (2004) en *Forever* (2005) sloeg Govaerts de handen in elkaar met producent Peter De Maegd. “Hij was met zijn productiebedrijf Potemkino op zoek naar jong talent. In 2008 verwezenlijkten we met steun van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) de kortfilm *Of Cats & Women*. Een jaar later wou ik het veel goerdere *Abused* draaien. Het VAF oordeelde negatief, maar Peter beet door en verzamelde de middelen om het project van de grond te krijgen. Eigenlijk zijn we samen volwassen geworden in het filmwereldje. Dat hij *Welp* heeft geproduceerd — mét

steun van het VAF — is dan ook niet meer dan vanzelfsprekend.”

Toen Govaerts aan het scenario van zijn eerste langspeler wou beginnen, suggereerde De Maegd dat samen met Roel Mondelaers te doen. Een vreemd idee, als je weet dat Mondelaers de man is achter mainstreamentertainment als de tv-reeks *De Vijfhoek* en de recente romcom *Plan Bart*. “Roel lijkt inderdaad geen vanzelfsprekende schrijfpartner voor een project als *Welp*”, lacht Govaerts. “Maar hij is een crack op het gebied van structuur. Dat talent kwam goed van pas. Hij slaagde erin orde te brengen in mijn chaotische opeenstapeling van enge sequenties. Samen ontleedden we klassieke huiverfilms als *The Texas Chain Saw Massacre* en *Halloween*, om te zien hoe we moesten doseren.”

Op het vlak van doseren zal *Welp* niet onbesproken blijven. Het duurt een hele poos voor de hel daadwerkelijk losbarst in het scoutskamp. “Het moderne horrorpubliek is het inderdaad gewend om onmiddellijk in de actie gesmeten te worden. Dat is nooit onze bedoeling geweest. Wij zijn voor een heel klassieke opbouw gegaan. Enerzijds omdat ik dat soort horror het liefst zie. Anderzijds omdat we een heleboel personages opvoeren. Naast de elf scouts en hun drie leiders passeren nog enkele andere figuren de revue. Horror wordt pas echt effectief als de kijker die allemaal min of meer leert kennen.”

The Goonies

Govaerts kreeg op verhalend gebied ook advies van Richard Christian Matheson, de zoon van *I Am Legend*-brein Richard Matheson, die zelf ook aardig wat horrormateriaal bij elkaar schreef. Het tweetal leerde elkaar zo’n tien jaar geleden kennen. “Ik nam contact met hem op omdat ik het scenario van *Mobius* op een van zijn kortverhalen had gebaseerd. Hij was woedend toen hij hoorde wat ik — zonder zijn toestemming — gedaan had. ‘*I’m gonna send my lawyer after you*’, klonk het. Toen hij het eindresultaat had gezien, was hij echter helemaal in de wolken en vroeg hij me of ik nog iets van hem wou verfilmen. Sindsdien

laat ik hem alles wat ik schrijf lezen. Ik beschouw hem als mijn mentor.”

Matheson staat op de titelrol van *Welp* als *executive producer*. “Vanwege allerlei ingewikkelde regeltjes mocht Richard niet meeschrijven. Adviseren mocht dan weer wel. Niet dat ik met alles wat hij zei rekening hield. Hij wou er een nog donkerdere film van maken. Ik wou koste wat het kost een *The Goonies*-achtig aspect in het verhaal verwerken, een soort van ‘joepie, we zijn op avontuur!’-gevoel. Daar had hij duidelijk geen voeling mee. Hij is natuurlijk nooit bij de scouts geweest (*lacht*). Voor mij was het ook belangrijk om met een zekere lichtheid te beginnen. Dat maakt de finale des te verschrikkelijker.”

Een andere Amerikaanse naam op de *credits* is die van componist Steve Moore. “Ik was tijdens het schrijven voortdurend naar zijn platen aan het luisteren. Ze brachten me onmiddellijk in de juiste stemming. Op een dag dacht ik bij mezelf: ‘Die man zit op Facebook, waarom stuur ik hem niet gewoon een bericht?’ Niet veel later antwoordde

“HORROR WORDT PAS ECHT EFFECTIEF ALS DE KIJKER DE PERSONAGES ALLEMAAL MIN OF MEER LEERT KENNEN.”

hij en hadden we het honderduit over onze liefde voor de griezelfilms van John Carpenter en hun fantastische — door de regisseur zelf geschreven — synthesescores.”

Lef en branie

Volgens Govaerts hebben die bijdrages van over de grote plas weinig te maken met de internationale opmars van de Vlaamse film dezer dagen. “Je hebt vooral een zekere durf — of naïviteit — nodig. En dat is van alle tijden. Kijk maar naar Kümel, die in 1971 *Malpertuis* draaide met niemand minder dan Orson Welles. Goed, de *Citizen Kane*-legende was toen al geruime tijd op zijn retour, maar hij bleef wel Orson *fucking* Welles. Nog een voorbeeld: in 1984 castte Didden Brad Dourif in *Istanbul*. Dat is de karakterkop uit *One Flew Over the Cuckoo’s Nest* die later legendarisch zou worden als de stem van Chucky in *Child’s Play*.”

Govaerts benadrukt zelf de kracht van ons lokale talent. Voor de rollen van de scoutsleiders castte hij Stef Aerts, Titus De Voogdt en Evelien Bosmans. “Ik bekijk alle Vlaamse films in de hoop nieuwe namen te ontdekken. Toen ik *Groenten uit Balen* zag — toegegeven, niet direct mijn ding — was ik ondersteboven van de naturel die Evelien uitstraalde. De

getormenteerdheid die van Stef uitging in *Adem* vond ik ook enorm straf. En Titus vind ik schandalig ondergebruikt. Hij was op zijn beurt blij dat hij eens een ander soort rol mocht spelen. Wat ik daarmee bedoel? Dat moeten de lezers zelf maar ontdekken in de zaal (*lacht*).”

De zoektocht naar de juiste jonge acteur voor Sam, de door een mysterieus verleden geplaagde scout die al snel tot de protagonist uitgroeit, verliep vlotter dan verwacht. “Toen ik Maurice Luijten zag in de kortfilm *The Gift*, deed hij me onmiddellijk denken aan River Phoenix in *Stand by Me*. Bovendien bleek hij met Stef samen te spelen in het F.C. Bergman-stuk *300 el x 50 el x 30 el*. Eventjes dacht ik dat zijn ouders bezwaar zouden hebben tegen het soort film dat we gingen draaien. Maar zijn vader bleek een kenner. ‘Wordt het iets goed à la *Helraiser*?’ was het enige wat hij wou weten (*lacht*).”

Stijgende koorts

Met Nicolas Karakatsanis kon Govaerts een beroep doen op een van de hotste *directors of photography* van het moment. “Het verhaal dat hij de nieuwe film van Michael Mann weigerde voor ons, is ietwat overdreven. Toch ben ik blij dat hij te allen tijde aan boord is gebleven. Peter en ik waren allebei aan

ons langspeelproefstuk toe. Nicolas was de man met de ervaring. Het siert hem trouwens dat hij helemaal is meegegaan in mijn visie. Hij houdt van een instinctieve aanpak, terwijl ik met storyboards werk zodat alle shots tot in de puntjes gepland zijn. Hij zag er bovendien geen graten in om voor een gracieuze Spielbergaanpak te gaan in plaats van een moderne *over the shoulder*-look.”

Voor de ingenieuze vallen waarmee psychopaat van dienst De Stroper het kampterrein heeft bezaaid, deed Govaerts een beroep op Lieven Slabbinck, “een uitvinder in de artistiekste zin van het woord”. Het ondertussen iconische masker van het moordenaarshulpje werd ontworpen door Fia Cielen, “een kunstenaar die enorm bezig is met de natuur en het occulte”. Haar ideeën werden verder uitgewerkt door Saskia Verreycken, een make-upartieste waarmee Govaerts al lang samenwerkt. Op het finale resultaat is de puike poster gebaseerd, die in het hart van dit nummer te vinden is.

Van de inventieve *crowdfunding*-campagne over de doeltreffende trailer tot de lofzangen na de screenings op het Toronto International Film Festival en het Fantastic Fest: de *Welp*-koorts blijft maar stijgen. Toch heeft Govaerts geen schrik van mogelijke *overhyping*: “Ik ben trots op het eindresultaat. Ik besef dat de film niet voor iedereen is en ben benieuwd of gechoqueerde ouders ons zullen aanspreken. De film is echter gemaakt met het grootste respect voor de scouts. En zo zijn er heel wat in België. Als die allemaal gaan kijken, zal je ons niet horen klagen (*lacht*).”

VANAF 29 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

@Waaanzinema

» SAMEN BIBBEREN

Vertigo zou *Vertigo* niet zijn als we niet uitpaktten met een exclusief *Welp*-event. Waar en wanneer dit zal plaatshebben, ontdek je op onze website. Ook angsthazen en bangerds zijn welkom... MOEHAHA!

THE NOVEMBER MAN

NUL NUL ANDERS

Zijn naam is Brosnan, **Pierce Brosnan**. Zijn laatste Bondprent dateert alweer van twaalf jaar terug. Toch krijgt de Iers-Amerikaanse acteur maar niet genoeg van het spionnenleven. Getuige *The November Man*, een ouderwetse actiethriller vol intriges waarin hij een meedogenloze ex-CIA-agent speelt.

“Het leven barst van de variaties.”

tekst STEVEN TUFFIN

Ondanks de succesvolle *The Thomas Crown Affair*-remake (1999), de gesmaakte *The Tailor of Panama*-bewerking (2001) en het komische *The Matador* (2005) heeft Pierce Brosnan het 007-juk nooit helemaal van zich kunnen afwerpen. Met zijn nieuwste film, *The November Man*, lapt hij alle kritiek aan zijn laars en gaat hij voor een ouderwets spionageavontuur dat barst van de Bondelementen.

“Laat ze maar zeuren”, lacht Brosnan terwijl hij medio september de restjes van zijn lunch in het Oostendse Therman Palace Hotel met een tandenstoker verwijderd. “Ik ben volledig in het reine met mezelf. Ik heb het verleden omhelsd en probeer er in het heden leuke dingen mee te doen. En dat lijkt aan te slaan. Anders zou ik mijn film toch niet mogen voorstellen op het Filmfestival Oostende?”

Brosnan speelt in *The November Man* een bikkelharde CIA-agent die ontslag neemt na een desastreuze missie. Enkele jaren later vraagt zijn voormalige chef hem een Russische dubbelspion uit de klauwen van een schimmige presidentskandidaat te redden. Wat een redelijk eenvoudige opdracht lijkt, draait helemaal anders uit.

“Toen in 2005 duidelijk werd dat ik de Bondfakkel aan Daniel Craig moest doorgeven, ging mijn productiepartner Beau St. Claire op zoek naar een nieuwe actiefanchise voor me. Die vond ze in de boekenreeks van Bill Granger over CIA-agent Peter Devereaux. *The November Man* is gebaseerd op het zevende boek uit de serie.”

Ondertussen zijn we wel bijna tien jaar verder.

PIERCE BROSINAN: “Sommige projecten verlopen moeizamer dan andere (*lacht*). Het actiegenre zat destijds flink in het slop. Alles begon op elkaar te lijken en digitale effecten kregen steeds meer de overhand. We waren op zoek naar de juiste aanpak, de juiste toon en versleten dan ook aardig wat

“BOND WAS EEN ADEMBENEMENDE ROETSJBAANRIT DIE IK VOOR ALTIJD MET ME ZAL MEEDRAGEN.”

scenaristen. Ook op het gebied van regie wisten we niet goed welk richting we uit wilden. Uiteindelijk belandden we bij Roger Donaldson.”

Hoe kwamen jullie bij hem terecht?

“Roger en ik draaiden samen *Dante’s Peak*. Je weet wel: die film waarin ik het opneem tegen een vulkaan (*lacht*). We hadden ongelooflijk veel lol tijdens de opnames en de man weet van wanten. Kijk maar naar zijn cv. Hij regisseerde onder meer *No Way Out*, *Thirteen Days* en *The World’s Fastest Indian*. Heel uiteenlopende titels met één gemene deler: de bloedserieuze aanpak.”

The November Man bevat inderdaad – in tegenstelling tot menige moderne soortgenoten – geen ironische knipoogmomenten.

“Een verademing, nietwaar? Ik was zo blij toen ik *The Bourne Identity* zag. Die film blies het actiegenre nieuw leven in. Er was niet alleen de kinetische cameravoering, ook het titelpersonage tilde de film naar een verbluffend hoog niveau. Eindelijk zagen we nog eens een actieheld die zowel koelbloedig als cool was. Van gevatte oneliners was geen sprake.”

Bourne wordt niet voor niets de anti-Bond genoemd.

“Zo ver zou ik niet gaan. Maar iedereen weet dat de Bournetrilogie de Bondfranchise een andere richting heeft doen uitslaan. Tijdens de opnames van *Die Another Day*, mijn laatste 007-prent, waren we het spoor compleet bijster. Van die film herinnert men zich vooral de schabouwelijke cgi.”

U klinkt niet zo positief over je Bondverleden.

“Integendeel: Bond is het beste wat me ooit is overkomen. De reizen die ik maakte, de stunts die ik mocht doen, de mensen die ik ontmoette: het was een adembenemende roetsjbaanrit die ik voor altijd met me zal meedragen. Dat *The November Man* aan een ouderwetse Bondprent herinnert, is geen toeval. Het leven barst van de variaties.”

Tot slot: wat vindt u van het werk dat je 007-opvolger Daniel Craig levert?

“Ik heb enkel *Skyfall* gezien en daar is Daniel fantastisch in. Waarom ik zijn eerdere Bondfilms niet zag? Aanvankelijk omdat ik het niet aankon. Ik had met pijn in het hart afstand moeten nemen van het personage. En dan was er die keer dat ik *Casino Royale* in een vliegtuig — met de nodige afstand, dus — wou bekijken. Tweemaal begaf hij het. ‘Het zal niet mogen zijn’, dacht ik bij mezelf (*lacht*).”

VANAF 1 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

@Waaanzenema

» DE BESTE BOND

Online stortten de *Vertigo*-redactieleden zich op een eeuwenoud vraagstuk: welke acteur zit het strakst in 007-pak? Zwerft iedereen bij favoriet Sean Connery of zal men gewaagdere keuzes maken? Surf en ontdek!

BLACK RUSSIAN

In *Leviathan*, een bittere satire van de Russische cineast **Andrej Zvjagintsev**, vloeit de wodka met tonnen en gaat een koppige eenling de strijd aan met een corrupte burgervader. Russischer kan het dus niet. Vreemd genoeg vond de gevierde filmmaker de kiem van de verhaaltstof in Amerika.

tekst RUBEN NOLLET

Nikolaj — Kolja voor de vrienden — wordt door de burgemeester van zijn stad onder druk gezet om huis en grond voor een spotprijs te verkopen. De politicus wil de boel platgooien en er een chic vastgoedproject neerpoten. Iedereen ziet meteen dat Kolja tegen de bierkaai vecht, maar de man wil niet buigen. Wat volgt, is een strijd tussen David en Goliath, waarbij beide partijen alvast één gewoonte gemeen hebben: ze drinken wodka alsof het moedermelk is.

Andrej Zvjagintsev haalde inspiratie voor zijn film uit een tragisch voorval dat zich in 2004 afspeelde in de Verenigde Staten. Marvin Heemeyer, een 52-jarige lasser uit Colorado, had een conflict met de plaatselijke overheid en werd door de rechtbank in het ongelijk gesteld. Uit onvrede en frustratie bouwde hij zijn minibulldozer om tot een gepantserde tank, die hij gebruikte

om rekeningen te vereffenen. Twee uur lang legde hij gebouwen plat van al wie hem gedwarsboomd had, tot hij zich vast reed en zelfmoord pleegde.

“Het ligt in mijn aard om de wereld door een tragische bril te bekijken”, zei Andrej Zvjagintsev een paar jaar geleden. *The Return*, *The Banishment* en *Elena*, zijn vorige drie films, waren inderdaad ijzersterke — en vaak bekroonde — drama’s, maar je wordt er niet meteen vrolijk van. Met *Leviathan* is dat niet anders. De film maakt soms ruimte voor een grapje, maar belicht vooral de donkerste kanten van de menselijke soort in het algemeen en de Russische variant in het bijzonder.

Aanvankelijk wou Zvjagintsev in Amerika draaien, maar na verloop van tijd leek het hem interessanter om het verhaal toch in Rusland te situeren. “Het is ook niet ondenkbaar dat een Rus hetzelfde zou doen als Heemeyer”, zegt

hij. “In Novosibirsk, mijn geboortestad in Siberië, stak een vrouw zich niet zo lang geleden in brand in een administratief kantoor waar ze al voor de 200^e keer langs moest om een huisvestingsprobleem op te lossen. Ik koos uiteindelijk voor een verhaal dat nauw aansluit bij de gemiddelde Russische mentaliteit. Wij verzetten ons niet graag. We geloven in de stelling dat geduld de moeder van alle wijsheid is. De tragiek die het gevolg is van zo’n passieve houding vind ik veel erger dan wat die Amerikaanse man overkwam.”

Leviathan is een tragedie, maar er zitten ook heel grappige passages in. Op een bepaald moment worden portretten van oud-Sovjetleiders gebruikt als schiet-schijf. Wat vertelt die scène over het moderne Rusland?

ANDREJ ZVJAGINTSEV: “Het heeft te maken met onze relatie met onze

machtshebbers. We weten heel goed dat we hoegenaamd geen invloed hebben op de grote beslissingen en op de mensen die aan het hoofd van ons land staan. We moeten ons neerleggen bij wat zij zeggen. Dat is ons lot. Sommigen van de leiders zijn halve heiligen en ongenaakbaar, zoals Stalin. Over anderen vertellen we wel gretig moppen. Brezjnev bijvoorbeeld. Toen die Rusland bestuurde, was hij vaak het mikpunt van spot.”

Vertel eens een goede mop over Brezjnev.

“(lacht) Even denken... Oké, het zijn Olympische Spelen in Moskou (1980, *nvd.*) en Brezjnev moet een speech geven. Hij neemt zijn blad papier en zegt plechtstatig, met diepe stem: ‘O... O... O... O...’ Waarop iemand van het partijbureau hem vlug in het oor fluistert: ‘Excuseer kameraad Brezjnev, maar dat is het Olympische embleem.’ (lacht)

En dat is nog een brave mop. De mensen lachten Brezjnev echt uit, vooral naar het einde van zijn bewind in 1982 toe. Ten tijde van Stalin (*dictator tussen 1941 en 1953, nvd.*) had je ook moppen over de machthebbers, maar de mensen pasten heel goed op aan wie ze die vertelden. Je kon ervoor in de gevangenis vliegen. Een mop als deze had ik je tachtig jaar geleden nooit verteld. Toen heerste er echt een angstcultuur. De mensen keken goed om zich heen om te zien of er niemand was die hen zou kunnen aangeven. En die kans was reëel. Je kon met een ingenieur staan praten, maar als je iets zei wat niet door de beugel kon, liep je het risico dat de KGB de volgende dag voor je deur stond.”

U hebt altijd gezegd dat u drama’s maakt omdat die meer in uw aard liggen. Maar als ik u zo hoor, zijn komedies u toch ook niet vreemd.

“Misschien maak ik ooit nog wel een komedie, maar de ideeën waarmee ik momenteel rondloop, zijn toch weer drama’s. Het ene speelt zich af in het Rusland van duizend jaar geleden, het andere in de Tweede Wereldoorlog tijdens de belegering van Leningrad.”

Wat is uw favoriete komedie?

“*Les vacances de M. Hulot* van Jacques Tati. En de films van Charlie Chaplin. Ik weet dat zogenaamde kenners hem niet zo grappig vinden. Voor hen is iemand als Buster Keaton veel genialer. Daar ben ik het niet mee eens. Als kind dacht ik dat ‘van je stoel donderen van het lachen’ een uitdrukking was, tot ik een film van Chaplin zag en het echt beleefde (lacht).”

Ik heb veel bewondering voor wat hij gedaan heeft. Hij was enorm perfectionistisch en toch creëerde hij iets wat heel organisch aanvoelt. In

“WE HADDEN OP VOORHAND UITGEZOCHT HOEVEEL ALCOHOL ELKE ACTEUR KON VERDRAGEN VOOR HIJ NIET MEER IN STAAT WAS OM NOG TE FUNCTIONEREN.”

City Lights zit een scène waarin hij in een soort koets klimt en er aan de andere kant weer uit stapt. Die heeft hij veertig keer gefilmd, tot hij tevreden was. Hij voelde spontaan aan dat het niet helemaal goed zat — heel knap, als je weet dat hij geen videoscherm had om het shot meteen te controleren.”

Geloofwaardig doen alsof je zat bent, is volgens veel acteurs zowat het moeilijkste wat er bestaat. Hoe hebt u het aangepakt in *Leviathan*?

“(schudt zijn vuist met duim en pink uitgestrekt) Echt drinken.”

Volgens andere regisseurs is dat geen goed idee.

“Nee, het is een verschrikkelijk idee! We hebben enorm veel geluk gehad dat het toch goed is uitgedraaid. Iedereen zoop zich een stuk in de kraag om de dronken scènes te spelen, op één acteur na. We hadden natuurlijk op voorhand uitgezocht hoeveel elke acteur kon verdragen voor hij niet meer in staat was om nog te functioneren. Daar deden ze dan nog een schepje acteerwerk bovenop. Maar het was vaak een hele uitdaging. De scène waarin de protagonist een klap tegen zijn kop krijgt van zijn echtgenote, hebben we acht keer moeten draaien voor het goed was.”

Waarom hebt u niet eerst onderzocht of er genoeg acteertalent aanwezig was?

“Omdat het niets te maken heeft met talent. Je kunt doen alsof je met een dubbele tong spreekt en je motoriek niet meer onder controle hebt, maar de typische glazige blik die nergens naar kijkt, krijg je alleen als je effectief zat bent. Je ogen verraden je.”

De laatste jaren werden in Rusland wetten goedgekeurd die de meningsvrijheid inperken. Zal *Leviathan* ongeschonden in de Russische zalen komen?

“Helaas niet. De nieuwe wet die het gebruik van scheldwoorden aan banden legt, verplicht me om op een twintigtal plaatsen te sleutelen aan de geluidsmix. Ik moet ervoor zorgen dat bepaalde woorden minder hoorbaar zijn. Het is uiteraard een idiote en debiele wet, maar we hebben geen keuze. Als we die aanpassingen niet doen, zal geen enkele bioscoop *Leviathan* durven programmeren.”

Op de lijst van Reporters Zonder Grenzen was Rusland vorig jaar 148° op 179 landen wat de vrijheid van meningsuiting betreft. Maakt u zich zorgen voor de toekomst?

“Veel waarnemers stellen inderdaad vast dat de censuur en de druk worden

opgevoerd. De vrije meningsuiting komt in gevaar. Maar ik ben niet van plan om me daardoor te laten remmen.

Je moet de situatie ook goed kunnen inschatten. Neem nu die wet op de scheldwoorden. Je kunt perfect de film maken die je wilt en daarna zien wat de overheid zegt. De beperkingen zijn namelijk niet universeel. Om te beginnen gelden ze enkel voor Rusland, terwijl er veel Russen in het buitenland wonen die de film wel kunnen bekijken zoals ik hem bedoeld heb. Bovendien geldt de wet enkel voor de bioscooprelease. Ik kan daarna probleemloos de originele versie uitbrengen op dvd. Ik moet er enkel een sticker op kleven die de consument waarschuwt. Het valt dus wel mee.”

VANAF 22 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

@RubenNollet

» VIEREN MET WODKA

In *Leviathan* wordt wodka gezopen alsof Russen niet weten wat koppijn is. Wanneer deze wrange tragikomedie in onze zalen komt, geven we je op Vertigoweb.be graag onze favoriete wodkacocktails mee. Te nuttigen met mate(n), uiteraard!

“COMPELLING, GENUINELY MOVING AND SUSPENSEFUL.”

— VANITY FAIR

“HARDY IS A ONE MAN TOUR DE FORCE

DISPLAYING DEPTH, COMPLEXITY, AND VULNERABILITY.”

— SCREEN CRAVE

“REVERBERATES WITH THE POWER OF BIG, UNIVERSAL THEMES.”

— HOLLYWOOD REPORTER

TOM HARDY LOCKE

DIRECTED BY STEVEN KNIGHT

SEPTEMBER FILM www.septemberfilm.be [/septemberfilmbe](https://www.facebook.com/septemberfilmbe) MEDIA

HUMO metDMorgen [RTBF](https://www.rtbf.be) LaLibre

RELEASE 01/10

SPEL ZONDER GRENZEN

tekst EWOUDE CEULEMANS

The Loft van Erik Van Looy bij de spits af van de 41e editie van Film Fest Gent. *Violet*, het debuut van Bas Devos, maakt deel uit van de officiële competitie. In de ene hoek een publieksfilm, in de andere een arthouseprent. Maar beide mikken internationaal. En samen ondersteunen ze nog maar eens de weelde van de Vlaamse film.

Zes jaar nadat *Loft* kassarecords brak in Vlaanderen gaat eindelijk de Amerikaanse remake in première. De vele doemberichten over het eindeloze uitstel van de releasedatum brachten regisseur Erik Van Looy bij momenten aan het twijfelen, geeft hij toe. “Anderzijds weet je als je de film bekijkt dat dit goed gemaakt entertainment is. De reacties van het testpubliek waren heel bevredigend, dus waarom zou deze film zijn weg naar het publiek niet vinden?”

Van Looy's vertrouwen in *The Loft* is even groot, al is het een lange en vaak moeilijke rit geweest. “Het leek soms op een Tour de France van negen weken in plaats van drie. Met elke dag een col. Maar zoals in de Ronde van Frankrijk vergeet je dat allemaal wanneer je de Champs-Élysées oprijdt en het volk ziet wachten. Hopelijk beland je nog op één of ander podium, al is het maar voor de prijs voor de strijdlust (*lacht*).”

Kopman Van Looy kon in ieder geval bogen op goede ploegmakers, zoals

Matthias Schoenaerts en cameraman Nicolas Karakatsanis. De *director of photography* van *Rundskop*, *The Drop* en *Welp* heeft het drukker dan ooit, maar is volgens Van Looy dan ook een echte vakman. “*The Loft* beschikt zeker over de typische Karakatsanis-touch — de nogal donkere fotografie die we kennen van zijn ander werk — maar Nicolas heeft zich moeiteloos aangepast aan de noden van een glossy Amerikaanse thriller. Die vlotte omschakeling typeert de groten.”

THE LOFT

VIOLET

Grensgeval

Karakatsanis tekende ook voor de fotografie van *Violet*, het langspeelfilmdebuut van Bas Devos. Ook de jonge cineast heeft niets dan lof voor zijn cameraman. “Nicolas kan alles, en bewijst dat voortdurend. Hij is iemand met wie ik makkelijk samenwerk. Ik denk dat we relatief veel delen als het gaat over wat een beeld is, wat er in een beeld moet zitten, en hoe je iets met beelden kunt vertellen. We spraken op voorhand weinig over de film, omdat we erop vertrouwden dat we het op de set samen zouden vinden, dat we snel hetzelfde zouden zien. Ik denk nu dat hij de enige is met wie ik dat kan.”

Het bevreemdende *Violet*, over een jongen wiens beste vriend wordt neergestoken, is een totaal andere film dan *The Loft*. Devos heeft ook een aparte visuele stijl. “*Violet* is een kleur aan de rand van het spectrum, die zich bevindt op de grens van wat je wel en niet kunt zien. De film probeert dezelfde sensatie op te roepen: de gedachte dat er emoties zijn die zich situeren in het overgangsgedebied

van wat je wel en niet kunt tonen. Je kunt violet niet scherp stellen, dat vond ik een mooi uitgangspunt. Ik wilde het publiek niets opdringen en niet in een bepaalde richting duwen.”

Devos' aanpak viel in elk geval in de smaak op het filmfestival van Berlijn, waar *Violet* de Grote Prijs van het Generation 14Plus-parcours won. De boom van onze vaderlandse cinema wordt dus niet alleen in Hollywood opgemerkt. “Toen we met *Violet* op buitenlandse festivals kwamen, werd ons wel eens gevraagd wat er allemaal gebeurt in ons landje. Het succes van Matthias Schoenaerts en Michaël R. Roskam, daar kun je niet naast kijken. Onze grote kracht is dat we erin slagen heel diverse cinema te maken”, vindt Devos. “Kleine en grote publieksfilms, maar ook meer artistieke projecten, die vervolgens worden opgepikt in het buitenland.”

Lat hoog leggen

Belgische filmmakers hebben meer dan ooit de terechte ambitie om in

het buitenland gezien te worden, zowel op filmfestivals als in grote bioscoopcomplexen. “Het is altijd onze doelstelling geweest *The Loft* breed te verdelen in Amerika”, legt Van Looy uit. “Anders heeft een remake geen zin. We hebben de lat voor onszelf hoog gelegd en zijn blijven vechten voor die brede release, die er nu ook gaat komen.”

Het buitenlandse succes van Belgische films lijkt dus niet meteen op te houden. “Hopelijk blijft het nog even duren”, mijmert de regisseur van *The Loft*. “Ik ben er in elk geval trots op dat ik deel mag uitmaken van dit momentum.”

Film Fest Gent

VAN 14 TOT EN MET 25 OKTOBER

The Loft

VANAF 15 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

Violet

VANAF 29 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

@Ewoud51

Is film muziek ECHT ZÓ belangrijk

Traditiegewijs wordt Film Fest Gent afgesloten met de World Soundtrack Awards. Voor dit unieke event stromen niet alleen filmcomponisten groot en klein, maar ook horden filmscorefanaten samen in 't Kuipke. Maar zijn die — in principe toch begeleidende — deuntjes werkelijk al dat gedoe waard?

tekst PATRICK DUYNLAEGHER illustratie XAVIER TRUANT

Het verhaal gaat dat Alfred Hitchcock heel onzeker was over die 'kleine' film die hij in 1959 in zwart-wit had gedraaid met de crew van zijn tv-reeks *Alfred Hitchcock Presents* en die hij bovendien met eigen geld had gefinancierd. Hij was niet echt in de wolken over het resultaat en overwoog zelfs om *Psycho* niet uit te brengen in de bioscoop maar meteen te dumpen op televisie.

Voor alle zekerheid liet hij toch een ruwe versie zien aan zijn vaste componist Bernard Herrmann — wie weet had die een idee om

het zaakje te redden. Herrmann kreeg de geniale inval om er een score bij te schrijven die louter uit strijkers bestond, wat perfect paste bij de striemende zwart-witfotografie.

Het pleit voor Hitchcocks bescheidenheid dat hij na meer dan veertig films nog altijd aan zichzelf kon twijfelen. Maar hoe onzeker hij ook was, hij had met *Psycho* geen slechte film gemaakt, wel één die pas echt tot leven kwam toen de moord onder de douche begeleid werd door krijsende violen die de toeschouwer als messteken bestookten.

Less is more

Ja, filmmuziek is echt zó belangrijk. In het geval van *Psycho* voegt ze aan de op zich al ijzersterke beeldtaal van Hitchcock een dimensie toe die uiteindelijk in ruime mate het succes en de cultstatus van de huiverklassieker bepaalde. Maar legio zijn de voorbeelden waar filmmuziek gewoon wordt gebruikt om een en ander op te lappen en in het slechtste geval te redden wat er te redden valt.

Gelukkig zijn er ook filmmakers voor wie muziek meer is dan een lapmiddel om mankementen in de film te verdoezelen. Zo gebruikt Martin Scorsese in *Taxi Driver* Hermanns onrustwekkende composities om binnen te treden in de gefolterde psyche van Travis Bickle. Voor Sidney Lumet (*Before the Devil Knows You're Dead*) moet filmmuziek dan weer iets onthullen wat niet in beelden of dialogen verteld kan worden. Roy Andersson (*Songs from the Second Floor*) gaat nog een stapje verder en grijpt terug naar de revolutionaire Russische experimenten uit de jaren twintig. Voor hem moet muziek dialogeren of botsen met de beelden, zodat een dialectiek ontstaat die spanning en energie genereert.

Dat filmmuziek in de meeste gevallen onontbeerlijk is, wil natuurlijk helemaal niet zeggen dat filmmuziek altijd op een interessante manier wordt gebruikt. Hoewel er niet echt regels zijn, geldt ook hier het adagio *less is more*.

In het uiterste geval wordt elke vorm van filmmuziek geweerd. Zeldzaam zijn de cineasten die het aandurven om geen muziek aan hun film toe te voegen. Robert Bresson, Luis Buñuel en de gebroeders Dardenne zijn de spreekwoordelijke uitzonderingen op de regel. Maar zelfs wie dankbaar gebruikmaakt van filmmuziek zou moeten weten dat die muziek des te krachtiger is als er spaarzaam mee wordt omgesprongen.

Ken Loach vergelijkt filmmuziek met zout in het eten: als je er te veel op doet, verlies je de andere smaken. De regisseur van *Sweet Sixteen* en *Jimmy's Hall* werkt natuurlijk binnen de Europese traditie, die globaal genomen een veel gevarieerder gebruik

van filmmuziek voorstaat dan de Amerikaanse cinema. In de huidige Hollywood-blockbustercultuur heeft filmmuziek het alsmat moeilijker om met de Dolby Surround-geluidseffecten te concurreren. Vandaar ook de trend om muziek en geluidseffecten te versmelten tot een grote soundscape, wat in de Bourneserie en de Batmanfilms van Christopher Nolan met groot succes wordt gedaan. Precies omdat de doorsnee Hollywoodfilm het moet hebben van voorgekauwde emoties, is het *wall to wall* scoren zeer in zwang.

Symfonische bombast

Die 'overscoring' past binnen een lange traditie, die begon in de jaren dertig en veertig met Max Steiner, Miklos Rozsa, Alfred Newman en konsoorten. Dat zwakte wat af in de jaren zestig (met het succes van *Easy Rider*, *The Graduate* en *Woodstock* was het een poosje al rock en pop wat de klok sloeg), maar kwam halverwege de jaren zeventig in volle hevigheid terug. John Williams' triomfantelijk plechtstatige *Star Wars*-score zette de toon en baarde talrijke epigonen.

In zijn samenwerking met Steven Spielberg haalde Williams vervolgens alles uit de kast om overdonderende symfonische bombast over de beelden te smeren. In *Jaws* slaagde het duo er nog in muziek te gebruiken om de dreiging van de lange tijd onzichtbare haai tastbaar te maken, in *Close Encounters* was muziek de manier om kosmische verwondering op te roepen. In latere samenwerkingen lieten ze zich echter betrappen op pure *micky-mousing* (een term die verwijst naar de tekenfilms, waarin elke grap nadrukkelijk wordt onderstreept). Zelfs in een door dialoog, discussie en debat gedomineerde film als *Lincoln* kon Spielberg niet weerstaan aan de verleiding om met een sentimenteel viooltje de wijsheid van de 16^e president van de VS nog eens extra in de verf te zetten. Ongelofelijk dat een geboren filmmaker die zulke sterke beelden weet te creëren zelf niet in zijn grootste gave lijkt te geloven. Waarom zou hij zijn films anders volledig dichtplamuren met muziek?

Toen hij vorig jaar Film Fest Gent bezocht en we een babbel hadden over

KEN LOACH
VERGELIJKT
FILMMUZIEK MET
ZOUT IN HET ETEN:
ALS JE ER TE VEEL
OP DOET, VERLIES
JE DE ANDERE
SMAKEN.

zijn ex-New Hollywoodkameraden, ging Paul Schrader zelfs zo ver om zijn ontgoocheling in Spielberg's latere werk toe te schrijven aan diens onvoorwaardelijk vasthouden aan één componist en muzikale stijl. De daad bij het woord voegend doet Schrader natuurlijk precies het tegenovergestelde: in plaats van zich vast te pinnen op één vaste medewerker wisselt hij voortdurend van componist. Naar gelang van de toon, de thematiek of de narratieve eisen van de film in kwestie werkte hij achtereenvolgens met Jack Nitzsche, Ry Cooder, Giorgio Moroder, Philip Glass, Thomas Newman, Scott Johnson, Angelo Badalamenti, Dave Grohl, Christopher Young en Gabriel Yared.

"Conventionele filmmuziek trekt me echt niet aan", zegt Schrader. "In de meeste gevallen dient filmmuziek gewoon om een emotie te versterken. Daarom hebben veel scores de neiging om achter de film aan te hollen. Zoals een spiegel weerkaatsen ze wat de scène moet oproepen: vreugde, verdriet, suspense. De muziek heeft geen eigen

leven. Het is alsof het publiek niet verstandig genoeg is om te beseffen naar welke scène ze aan het kijken zijn. Ik heb dat altijd zeer beledigend gevonden." Een opvatting die Martin Scorsese deelt: "Er is niets zo erg als muziek gebruiken om het publiek te dicteren wat het moet voelen."

Huiscomponist

Net als Schrader is ook Brian De Palma een regisseur die zijn componist kiest zoals hij zijn acteurs cast. Bernard Herrmann, Pino Donaggio, John Williams, Giorgio Moroder, Ennio Morricone, Dave Grusin, Patrick Doyle, Danny Elfman, Ryuichi Sakamoto, Mark Isham: een indrukwekkend en zeer divers lijstje van toondichters die met hun eigen muzikale stijl de visuele panache van De Palma versterkten.

Toch zijn er voor elke Schrader en De Palma talrijke regisseurs die zweren bij die ene componist met wie ze een bondgenootschap gesmeed hebben dat zo sterk is dat ze nagenoeg woordeloos met elkaar kunnen communiceren. De filmgeschiedenis krioelt dan ook van de regisseurs die voor eeuwig aan hun huiscomponist vastgeklonken zijn en daar overigens schitterende resultaten mee boekten: Blake Edwards/Henry Mancini, Sergio Leone/Ennio Morricone, François Truffaut/Georges Delerue, Peter Greenaway/Michael Nyman, Tim Burton/Danny Elfman, David Lynch/Angelo Badalamenti, Pedro Almodovar/Alberto Iglesias, Steven Soderbergh/Cliff Martinez.

Maar geen samenwerking was zo creatief en productief als die tussen Federico Fellini en Nino Rota. Zoals je je 2001: *A Space Odyssey* niet meer kunt voorstellen zonder de majestatische klassieke stukken van Johan en Richard Strauss, zo is de circus- en kermisachtige muziek van Rota voor eeuwig verbonden met Fellini's mythische wereld van vaudevilleartiesten, provinciale leeglopers, schalkse clowns, zwendelaars, levensmoeë roddeljournalisten, paparazzi, hedonistische oude Romeinen, operettefascisten, kindvrouwjes en vreugdeloze *Latin lovers*. "We begrepen elkaar zo goed dat Nino mijn films niet eens hoefde te zien", aldus Fellini. "Hij viel trouwens vaak in slaap tijdens screenings."

Zo belangrijk was Rota's bijdrage aan films als *La Strada*, *La Dolce Vita*, *Otto e mezzo*, *Roma* en *Satyricon*, dat na de dood van de componist in 1979 de verdienstelijke Rota-pastiches van Nicola Piovani toch maar een flauw afkooksel waren van de *real thing*. Zonder Rota hadden de films van Fellini ook hun ziel verloren. Zo belangrijk kan filmmuziek zijn. ■

Patrick Duynslaegher is artistiek directeur van Film Fest Gent.

Concert Nino Rota donderdag 23/10 om 20 uur in De Bijloke in Gent.
Concert Cliff Martinez op de WSA World Soundtrack Ceremony & Concert zaterdag 25/10, 20 uur, in het Kuipke in Gent.

Info en tickets: www.filmfestival.be

Een animatiefilm van Esben Toft Jacobsen

jekino

De Verenking

Een ontroerend familieavontuur

www.jekino.be/deverenking

Jouw keus

Meester-Spietser

tekst RUBEN NOLLET

Door alle verhalen en films over het bloeddorstige monster Dracula zou je bijna vergeten dat de sinistere graaf historische wortels heeft. In de 15^e eeuw was Vlad Tepes een gevreesd en meedogenloos heerser. *Dracula Untold* vertelt het verhaal van die ‘Vlad de Spietser’. De Welshe acteur **Luke Evans** speelt de titelrol. “Eigenlijk heb ik een beetje medelijden met de man.”

In *Dracula Untold* gaat regisseur Gary Shore op zoek naar de historische figuur Vlad Tepes, heerser over het vorstendom Walachije, de voorganger van het huidige Roemenië. In diens nietsontziende strijd tegen de oprukkende Ottomanen ging hij zich te buiten aan gruwelijke wreedheden, die hem de niet bepaald flatterende bijnaam Vlad de Spietser opleverden.

De film biedt zo een heel andere kijk op platgetreden verhaalstof, al moet gezegd dat ook Shore niet kon weerstaan aan een flinke scheut gotische romantiek à la *Bram Stoker's Dracula*, met bijbehorende hoektanden en een onbedwingbare dorst naar mensenbloed.

Luke Evans kruipt als Vlad nog maar eens in de huid van een mythisch of klassiek personage. Eerder was hij al de Griekse god Apollo (*Clash of the Titans*,

2010), Zeus zelve (*Immortals*, 2011) en Bard the Bowman (*The Hobbit: The Desolation of Smaug*, 2013). “Als er een lijst bestaat van acteurs die kunnen paardrijden, zwaardvechten, boogschieten en een draak doden, dan sta ik daar zeker op”, grinnikt hij. “Ik ben geen dwaas. Ik weet hoe het filmwereldje werkt en dat typecasting er nu eenmaal bij hoort. Maar tegelijk is het ook toeval. Ik koos die films niet alleen omdat het mythologische verhalen waren. Ik vond de rollen ook echt interessant.”

Geschiedenisvervalsing

Evans vond het dan ook een goed idee zich te verdiepen in de levensgeschiedenis van de echte Vlad III, wat overigens niet zo eenvoudig is als het klinkt. “We hebben het over de 15^e eeuw en er bestaan weinig historische

documenten uit die periode”, legt hij uit. “Bovendien moet je er rekening mee houden dat de geschiedenis geschreven wordt door de overwinnaars. Omdat maar weinig mensen in die tijd konden lezen of schrijven, was het geen enkel probleem om documenten te herschrijven. In zo’n document staat bijvoorbeeld dat Vlad III 18.000 mensen uit hetzelfde dorp deed spietsen. Maar toen historici zich erover bogen, kwamen ze tot de conclusie dat er op dat moment niet meer dan 4.000 mensen in het dorp woonden.”

Het kwam er voor Evans dus vooral op aan een consistent beeld te vormen van de man, die ontegensprekelijk enorme gruweldaden beging tijdens zijn bewind als prins van Walachije, maar die ook een goede huisvader was en in Roemenië tot een nationale held uitgroeide.

“Hij heeft alles bij elkaar een triest leven geleid”, vindt Evans. “Daar heeft zijn jeugd veel mee te maken. Toen hij tien was, stuurde zijn vader hem samen met zijn broer naar het hof van de Turkse sultan Murad II, als deel van een vredesovereenkomst. Hij zou pas op zijn 17^e terugkeren, om na de moord op zijn vader de troon op te eisen. In de loop van zijn leven werd Vlad een keer of vijf van de troon gestoten. Hij bracht in totaal twaalf jaar in de gevangenis door, wat veel is als je weet dat hij amper 45 werd. Vlad ging de geschiedenis in als een van de wreedste krijgsheren ooit, maar zijn technieken, zoals zijn specifieke manier van spietsen, leerde hij van de Turken. De krankzinnige ironie is natuurlijk dat hij later vooral Turken spietste toen die Walachije probeerden binnen te vallen. *Karma's a bitch*, zoals ze zeggen.”

Groeiende status

Intussen geniet Evans van zijn groeiende status binnen de filmwereld. Als over twee maanden *The Battle of the Five Armies*, het slotdeel van de *Hobbit*-trilogie, in de bioscoop komt, zal het hek ongetwijfeld helemaal van de dam zijn.

Evans heeft het vaste voornemen genoeg variatie in zijn carrière te brengen. Binnenkort begint hij aan de opnames van de reboot van de gothic klassieker *The Crow* uit 1994, en onlangs werkte hij *High-Rise* af, een verfilming van een roman van J.G. Ballard (zie ook David Cronenbergs *Crash*).

“Dat wordt iets bijzonders”, grijnst hij. “Het verhaal speelt zich volledig af in een wolkenkrabber, waar de rijke mensen op de bovenste verdiepingen wonen. Ik speel een documentairemaker

die vastlegt wat er allemaal gebeurt in het gebouw. Op het eerste gezicht ben ik een complete zot, maar na verloop van tijd besef je dat ik de minst gestoorde figuur van allemaal ben. Een geschifte film.”

VANAF 1 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

@RubenNollet

» GROTE GRIEZELS

Als er een nieuwe Draculafilm in de zalen komt, moet je hulde brengen aan zijn voorgangers. Op Vertigoweb.be kiezen onze redactieleden hun graafste graaf en belachelijkste bloedzuiger. En natuurlijk kan ook jij je mening geven!

LOCKE

NIGHTRIDER

In het beklemmende *Locke* probeert een man anderhalf uur lang orde te brengen in de chaos die hij in zijn leven gecreëerd heeft. Hij zit daarbij de hele tijd aan het stuur van zijn auto. Toch houden scenarist-regisseur **Steven Knight** en *The Drop*-ster Tom Hardy moeiteloos de aandacht vast. “Cinema kan ook zonder groot drama.”

tekst RUBEN NOLLET

Steven Knight houdt wel van een portie dramatiek. Hij is tenslotte de man die ooit de format van de quiz *Wie wordt euromiljonair?* uit zijn duim zoog. In zijn filmscripts confronteerde hij personages vaak met prangende persoonlijke situaties, doorgaans tegen een spannende of gewichtige achtergrond. In *Dirty Pretty Things* (2002) van Stephen Frears ging het om illegale immigratie, in *Eastern Promises* (2007) van David Cronenberg om de Russische maffia, en in zijn zelf geregisseerde *Hummingbird* (2013) om de oorlog in Irak.

Die aanpak gooit Knight in *Locke* helemaal overboord. “Ik vond dat het tijd werd om een ander pad te kiezen”, klinkt het. “Ik ben ervan overtuigd dat mensen hun verbeelding meenemen als ze naar de bioscoop gaan en ervan

genieten die te gebruiken. Cinema doet vandaag veel te gemakkelijk een beroep op speciale effecten, explosies en groot drama om de aandacht vast te houden. Ik vroeg me af of het mogelijk zou zijn een film terug te brengen tot één personage, één acteur, één leven. Zou het publiek daarin meegaan?”

Stortbeton

De film vertelt het verhaal van Ivan Locke, een man die geprezen wordt om zijn toewijding, zowel professioneel (hij is bouwregisseur) als privé. Zijn omgeving weet echter niet dat hij een geheim koestert dat zwaar weegt op zijn geweten. In de auto op weg naar huis neemt hij een ingrijpende beslissing: hij zal doen wat juist is, ook al moet hij daarvoor zijn hele leven overhoop gooien.

“Ivan is misschien wel de meest banale man van Groot-Brittannië”, legt Knight uit. “Hij doet een job die er op het eerste gezicht banaal uitziet. Hij werkt met stortbeton, het meest banale bouw materiaal. Maar hij maakt wel een persoonlijke tragedie mee. *Locke* gaat niet over het einde van de wereld, maar zo voelt het wel aan voor de mensen die erbij betrokken zijn.”

Stortbeton is trouwens niet zo gewoon als het lijkt, weet Knight uit ervaring. Voor hij schrijver werd, werkte hij een tijdje op bouwterreinen. Hij weet hoe belangrijk de dagen waren dat de betonwagens langskwamen. “Het was bijna een heilig moment”, vertelt hij. “Alles moest klaar zijn. Als er iets fout liep, zou dat een fortuin kosten en zouden er gegarandeerd koppen rollen. Op die dagen was iedereen gespannen.”

Het is ook geen toeval dat de man die verantwoordelijk is voor de hele organisatie een bouwregisseur wordt genoemd. De vergelijking met een filmregisseur is snel gemaakt, al haast Knight zich om het verschil te benadrukken. “Beide jobs houden in dat één persoon de leiding in handen heeft”, stelt hij. “Die man of vrouw weet wat er moet gebeuren en stuurt alles. Alleen kan ik je verzekeren dat het er op een bouwterrein doorgaans een stuk beter georganiseerd aan toegaat dan op een filmset.”

Achteruitkijkspiegel

Locke is geen doordeweekse film. Toch kostte het Knight weinig moeite om hem gefinancierd te krijgen. Met een draaiperiode van amper twaalf dagen lag het budget onder de twee miljoen dollar, terwijl een ster als Tom Hardy

de nodige aandacht verzekerde. Het was trouwens de acteur die suggereerde om Ivan een Welsh accent te geven. “Welsh is geen trendy tongval”, zegt Knight. “Het is niet agressief of arrogant, zoals Liverpools of Londens. Het klinkt heel neutraal, zoals Ivan zelf.”

Maar die neutraliteit contrasteert dus fel met wat er in de film op het spel staat. Daarom vindt Knight de momenten waarop het hoofdpersonage in de achteruitkijkspiegel praat met zijn ingebeelde vader essentieel. “Het is typisch iets wat je doet als je alleen in de auto zit”, meent hij. “Dan voel je je vrij om in jezelf te praten of te vloeken. Je kunt naar boven halen wat je anders verborgen laat. In Ivans geval zijn dat zijn gevoelens tegenover zijn afwezige vader. Hij heeft zijn hele leven geprobeerd te bewijzen dat hij anders kan

zijn dan zijn pa en nu lijkt het alsof de appel toch niet ver van de boom valt. De hele reis dient om te bewijzen dat Ivan alsnog zijn gelijk kan halen. Alleen zal hij daarvoor veel mensen pijn moeten doen.” ■

VANAF 1 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

@RubenNollet

» SOLOVLUCHTEN

Tom Hardy haalt in *Locke* een ware krachttoer uit, maar hij is niet de eerste acteur die in zijn uppie een volledige film draagt. Op Vertigoweb.be sommen we de markantste voorbeelden van dergelijke solo-operaties op.

5 FEITEN OVER

FACTS

In 20 jaar is F.A.C.T.S. uitgegroeid van een rommelmarkt in een klein Gents café tot een professionele fanbeurs in Flanders Expo. Om je warm te maken voor de 24e editie lijsten we vijf handige weetjes op.

1
F.A.C.T.S. IS
FUN VOOR FANS

'FANTASY, ANIMATION, COMICS, TOYS, SPACE': F.A.C.T.S. IS EEN EVENEMENT VOOR IEDEREEN DIE DE VERBEELDING IN AL HAAR WONDERE VORMEN EEN WARM HART TOEDRAAGT. EEN WANDELING DOOR DE FAN VILLAGE IS DAN OOK EEN BELEVENIS OP ZICH. JE BOTST ER OP ELFENTHEATER, STAR WARS-STANDS, TOLKIENBEWONDERAARS, REKWISIETENVERZAMELAARS, ZWERKBALSPELERS, ZOMBIESCHMINKERS EN ZELFS EEN UNIEKE COMBINATIE VAN GAMES EN LIVEMUIZIEK.

2

AARDMAN GEEFT LES

IK WEET NIET HOE HET MET JOU ZIT, MAAR ALS IK WERK VAN DE BRITSE AARDMAN-STUDIO'S ONDER OGEN KRIJG, VOEL IK ME STEEVAST WEER EEN JONGETJE VAN ZEVEN. OM MAAR IETS TE ZEGGEN: SHALIN THE SHEEP IS VOOR MIJ NU AL DE FILM VAN 2015. WIE ZICH GEROEPEN VOELT OM ZELF ZO'N ONVERGELIJKBAAR PLASTICINEFIGUURTJE TE KNEDEN, KRIJGT OP F.A.C.T.S. DESKUNDIGE BEGELEIDING VAN GEORGE WATSON, EEN MODELLENBOUWER DIE AAN VERSCHIEDENE AARDMAN-PRODUCTIES MEWERKTE. VERGEET NIET JE EERST IN TE SCHRIJVEN VIA DE F.A.C.T.S.-WEBSITE.

TONNEN TEKENTAENT

3

AANGEZIEN DE C VAN F.A.C.T.S. VOOR COMICS STAAT, KRIJGT DE BEURS EEN HELE RESEM TEKENAARS OVER DE VLOER. ZE ZIJN MET TE VEEL OM ZE ALLEMAAL OP TE SOMMEN, MAAR ALS IK ER TOCH IEMAND MOET UITPIKKEN, GA IK VOOR EDUARDO RISSO. DE ARGENTIËN HEEFT EEN OPVALLENDE STIJL, DIE HEM IDEEAAL MAAKT VOOR DONKERE MISDAADVERHALEN, EEN TALENT DAT HIJ MET NAME IN DE VERF ZETTE MET DE GEWELDIGE SERIE 100 BULLETS. VOOR DE LIEFHEBBERS VAN SUPERHELDEN: HIJ ILLUSTRERDE AL VERHALEN VAN ONDER MEER BATMAN, WOLVERINE EN WATCHMEN.

VERKLEDE BEZOEKERS
KRIJGEN APPLAUS

WIE ZICHZELF EEN FAN NOEMT, HOUDT ER NATUURLIJK OOK VAN DE JUISTE OUTFIT AAN TE TREKKEN. COSPLAYING HEET DAT, EN OP F.A.C.T.S. KUN JE ER PRIJZEN MEE WINNEN. DE PRECIEZE REGLEMENTEN VIND JE OP DE WEBSITE. HOU ER WEL REKENING MEE DAT DE DEADLINE OP 13 OKTOBER OM MIDDERNACHT VALT. DE EER OM UIT DE PRESENTATIES EEN PALMARES SAMEN TE STELLEN VALT TOE AAN EEN VIJFKOPPIGE JURY ONDER LEIDING VAN KAMUI, EEN DUITSE DAME MET EEN STEVIGE REPUTATIE ALS DESIGNER VAN KOSTUUMS EN REKWISIETEN.

5

F.A.C.T.S. HEEFT PLAATS OP 18 EN 19 OKTOBER IN FLANDERS EXPO IN GENT.

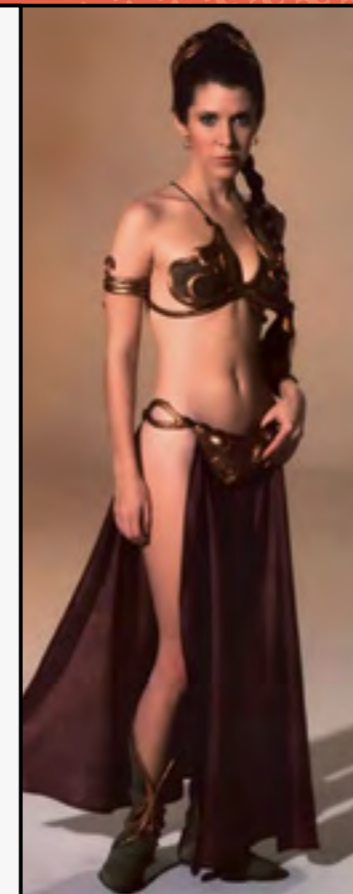
INFO EN TICKETS: WWW.FACTS.BE

DOE MEE AAN ONZE WEDSTRIJD OP VERTIGOWEB.BE EN MAAK KANS OP EEN EARLY BIRD-DUOTICKET!

PRINSES LEIA KOMT LANGS

4

CARRIE FISHER HEEFT ALS ACTRICE EEN FRAAIE STAAT VAN DIENST, MAAR ZE WEET ZELF GOED GENOEG DAT ZE TOT HET EIND VAN HAAR DAGEN VOORAL PRINSES LEIA ZAL ZIJN, DE STARS WARS-HELDIN MET HET DROLLIGE KAPSEL. ZE ZAL TROUWENS OOK VAN DE PARTIJ ZIJN IN DE NIEUWE STARS WARS-FILM DIE J.J. ABRAMS MOMENTEEL INBLIKT. EN F.A.C.T.S. VERWACHT NOG MEER MOOI VOLK, ZOALS DE HULK (LOU FERRIGNO), SPARTACUS (LIAM MCINTYRE) EN PRISON BREAK-SLOEBER T-BAG (ROBERT KNEPPER).

TERUG NAAR

SPECTRUM

DE BASIS

Tot voor kort stond het L'Âge d'Or-festival in het teken van de uitdagende arthousecinema van festivalfavorieten als Theo Angelopoulos, Jia Zhang Ke en Carlos Regyadas. Dit jaar trekt men expliciet de experimentele kaart, met als inspiratiebron het legendarische EXPRMNTL-festival.

tekst VINCENT STROEP

Metamorfoza van Martha Colburn

Geestelijke vader van zowel EXPRMNTL als L'Âge d'Or is Jacques Ledoux (1921-1988). Die Pools-Belgische filmhistoricus en curator werd in 1948 conservator van het Koninklijk Belgisch Filmarchief, dat een decennium eerder was opgericht door onder anderen cineast Henri Storck.

Ledoux organiseerde een jaar na zijn benoeming een festival voor experimentele film in Knokke. Toen heette dat nog *Festival international du cinéma expérimental de Knokke-le-Zout*. Daarna zou EXPRMNTL zich in amper vijf edities ontwikkelen tot een pionier met bijna mythische allures. De lijst van laureaten — Kenneth Anger, Jack Smith, Michael Snow, Len Lye, Stan

Brakhage... — leest als een pantheon van de experimentele cinema. Maar ook meer klassieke regisseurs zoals Roman Polanski en Martin Scorsese vielen er in de prijzen.

Verscheidenheid troef

Het hernieuwde L'Âge d'Or zal films van enkele laureaten van EXPRMNTL vertonen. Zo wordt hulde gebracht aan de niet zo lang geleden gestorven Stephen Dwoskin (1939-2012). Zijn werk was sterk beïnvloed door de fysieke ongemakken die hij overhield aan kinderverlamming in zijn jeugd. Het menselijke lichaam, met al zijn vormen van genot en pijn, is een centraal thema in zijn oeuvre. Op het programma staat zijn allerlaatste film, *Age Is...* (2012).

Regisseur Robert Beavers en curator Mark Webber zullen het oeuvre van Gregory Markopoulos (1928-1992) voorstellen. Markopoulos was een kind van Griekse migranten in Amerika. Zijn fascinatie voor de mythologische verhalen en rituelen uit zijn vaderland loopt als een rode draad door zijn werk. De aantrekkingskracht was zo sterk dat hij zich samen met zijn levenspartner Beavers in het land van zijn voorouders vestigde. Hij nam toen zijn films uit circulatie, waardoor zijn werk decennialang zeer beperkt vertoond werd.

Toch is het absoluut niet de bedoeling van L'Âge d'Or om alleen naar het verleden te kijken. Het festival gaat met de zin voor avontuur, durf en drang naar vernieuwing van EXPRMNTL op zoek

naar experimentele pareltjes in het hedendaagse filmlandschap. Dat resulteert in een competitie met een hoogst uiteenlopende selectie van recente films.

Zo is er *E agora? Lembre-me* (2013), een pakkend zelfportret van bijna drie uur waarin de Portugese regisseur Joaquim Pinto zijn strijd met hiv in beeld brengt. De Amerikaan Benjamin Tiven volgt in *A Third Version of the Imaginary* (2012) de archivaris van de Keniaanse staatszender KBC, die reflecteert over de status van het beeld in de overgang van pellicule naar video. En *Let Us Persevere in What We Resolved Before We Forget* (2013) van de Amerikaanse regisseur Ben Russell werd gefilmd op de Melanesische eilandengroep Vanuatu, en handelt over het koloniale verleden.

Makino Takashi staat in Japan bekend als een specialist in *telecine*, het overzetten van pellicule naar video. In het hypnotiserende *2012* (2013) etaleert hij die expertise met bronmateriaal van 8 tot 35 mm. *Room Called Heaven* (2012) is een poëtische compositie van de Spaanse filmmaakster Laida Lertxundi, die vertrekt vanuit de experimentele traditie en wordt overgoten met populatuur.

Vergeeten beelden

Buiten competitie draait *Shirley: Visions of Reality* (2014), de nieuwste film van de Oostenrijkse regisseur Gustav Deutsch, die vooral bekendstaat als meester van de *found footage*. Wereldwijd lichtte hij archieven door op

zoek naar vergeten beeldmateriaal, dat hij uit zijn context haalde en een nieuwe betekenis gaf door het te herschikken in een associatieve montage. Dat resulteerde in de reeks *Film ist.* (1998-2009), waarin hij het medium film probeerde te doorgronden.

Met zijn nieuwste project waagt Deutsch zich aan een stijlbreuk. In de film evocert hij meticulous dertien schilderijen van de Amerikaanse kunstenaar Edward Hopper. De vertoning vindt plaats in aanwezigheid van de regisseur, die ook een masterclass zal geven. ■

@Veinzen

L'Âge d'Or vindt plaats van 8 tot 14 oktober in Cinematek in Brussel.

THE BOXTROLLS

Met verrassende en vrij succesvolle kleinoden als *Coraline* en *ParaNorman* heeft Laika zich de afgelopen vijf jaar opgeworpen als de eigenzinnigste Amerikaanse animatiestudio. Straks komt het gedurfde *The Boxtrolls* in de zalen. “Als we het niet zelf maken, is er vandaag geen volwassen entertainment meer te zien in de bioscoop.”

tekst BEN VAN ALBOOM

UIT DE DOOS

Bij Laika zitten ze niet verlegen om een boude uitspraak of een controversiële trailer. Toen het animatiebedrijf van Travis Knight, de zoon van Nike-oprichter Phil Knight, vorig jaar de eerste trailer van *The Boxtrolls* de wereld instuurde, zaten er twee homokoppels in — met kinderen. Moraal van het kortverhaal: “*Families come in all shapes and sizes.*”

Nu moet je weten dat Laika zich ophoudt in Portland, Oregon, de hipsterhoofdstad van de vs. Matt Groening, de bezieler van *The Simpsons*, groeide er op, net als arthousekoning Gus Van Sant en Chuck Palahniuk, de schrijver van *Fight Club*. Het progressieve Portland neemt met haar half miljoen inwoners het voortouw in het debat over het homohuwelijk in de VS. Dat de trailer van een *big-budget*-animatiefilm die lijn resoluut doortrekt, is minder vanzelfsprekend.

“Maar die trailer weerspiegelt wie we zijn en waar we voor staan”, vertelt Travis Knight ons in een kamer van The Beverly Hilton, een etablissement dat normaal gezien enkel onderdak biedt aan onfortuinlijke gebeurtenissen zoals de Golden Globes en het overlijden van Whitney Houston. “Het is waar dat wij soms thema’s aansnijden die je niet in een familiefilm verwacht. Maar families zien er vandaag anders uit dan dertig jaar geleden, en dus is het maar normaal dat ook het genre mee evolueert. Daar komt nog bij dat we films willen maken die gedurfd zijn, tot nadenken stemmen en zich van de rest onderscheiden. Animators zijn kunstenaars, en dat is toch wat kunstenaars doen?”

Zelfwerkend patroon

Er is niets hoogdravends of pretentius aan de manier waarop Knight — rustig

voorovergebogen, beide handen op de schoot — de filosofie achter zijn animatiestudio uit de doeken doet. Aan *The Boxtrolls* hebben tientallen animators meer dan anderhalf jaar gewerkt, de film kostte een slordige 60 miljoen dollar, en de 41-jarige studio-bos praat erover als de uitbater van een organische hamburgertent die net een nieuw vegetarisch broodje aan zijn menu heeft toegevoegd. Het zegt iets over zijn bedaarde natuur, maar ook over het soort animatie waar Laika voor, welja, tekent: geen digitale 3D, maar stop-motion. U weet wel: het soort plasticinepoppenwerk waar het Britse Aardman, bekend van *Wallace & Gromit*, vroeger het patent op had.

Om de techniek te illustreren en het verhaal compleet te maken, zit aan het eind van *The Boxtrolls* — de eindgeneriek loopt al — een enorm

grappige scène waarin twee geanimeerde personages in een existentiële discussie verwickeld raken. Terwijl de camera geleidelijk aan uitzoomt, zie je een animator aan de scène werken. Het aantal klerenwissels van de man geeft aan hoeveel dagen, weken, maanden hij eraan heeft gewerkt. Welnu, die man is Travis Knight *himself*, “en aan de kleren kun je zien op welke dag ik een belangrijke vergadering had. Dan draag ik meestal een hemd. Op andere dagen loop ik in een T-shirt rond.”

Het hoofd van een animatiestudio dat zelf op de werkvloer staat, het is weer eens iets anders. “Maar ik heb die afwisseling nodig”, zegt Knight, die zijn carrière begon als animator voor commercials. “Ik denk bovendien dat mijn werk als animator een betere CEO van mij heeft gemaakt. Een animator let op de kleinste details, een CEO totaal niet.

Die is bezig met het ruime plaatje. Op zich is dat niet abnormaal, maar ik ken er een pak die zich op den duur zodanig verliezen in het ruime plaatje dat ze niet meer weten waarom ze het doen. Als ik in de studio werk, weet ik verdomd goed waarom ik het doe: animatie is de mooiste kunstvorm op aarde.”

Trollen

Maar hoe zit het nu precies met die trollen? *The Boxtrolls* is gebaseerd op het rijkelijk geïllustreerde kinderboek *Here Be Monsters!* van de Brit Alan Snow, die ruim vijfhonderd pagina’s nodig had om het verhaal te vertellen van een groep zonderlinge creaturen die in dozen leven en daar ook in rondlopen. Doos-trollen, dus.

De versie van Laika, ingeblikt door de Amerikaanse animators Graham Annable en Anthony Stacchi, vertelt in

essentie hetzelfde verhaal, maar dan korter en ook wel een beetje anders. Er zitten enkele nieuwe personages in, andere treden meer op de voorgrond, sommige vallen uit de boot, en iedereen ziet er beduidend meer 3D uit.

De plot draait rond een tienerjongen die onder de grond door trollen wordt opgevoed, terwijl iedereen boven de grond er al jaren van uitgaat dat hij door de lelijke dozen werd ontvoerd en opgegeten. “*Because, you know, they’re ugly and stuff.*” Om te vermijden dat niet nog meer kinderen in handen van de dozen vallen, is de ook al niet bijster knappe Archibald Snatcher erop gebrand ze allemaal te vangen. Al is het er hem ook wel enigszins om te doen daarmee zijn plaats aan de kaastafel van de plaatselijke notabelen veilig te stellen. Kaas is in *The Boxtrolls* wat muizen zijn in *Minoes*, “en Snatcher wil er wanhopig

van mee-eten”, vertelt Ben Kingsley, die de stem van de opportunist voor zijn rekening neemt. “Hij wil er alles aan doen om te worden aanvaard. Dat maakt van hem zo’n boeiend personage.”

De legende (of de persmap) wil dat Kingsley zijn dialogen insprak terwijl hij op zijn rug lag, en dat blijkt nog te kloppen ook: “Iemand heeft me ooit gezegd dat een acteur het best presteert als hij compleet relaxed is. Ik ben het meest relaxed als ik op mijn rug lig, maar ik heb niet altijd de mogelijkheid om dat te doen. *Iron Man 3* was net iets minder boeiend geweest als ik de hele film lang in bed had gelegen.”

De Britse acteur moet de affiche delen met Elle Fanning en Isaac Hempstead Wright — respectievelijk het prinsesje uit *Maleficent* en zowat het enige personage dat niet stierf in het eerste seizoen van *Game of Thrones*. Voor de vijftienjarige acteur waren de opnames van *The Boxtrolls* overigens een kleine cultuurschok. “Als je het gewoon bent in een soort middeleeuwse kostuums op de zotste set ter wereld te staan, dan is het wel even vreemd om je plotseling in een T-shirt alleen in een kleine, lege kamer te bevinden.”

Intussen heeft hij alweer een hemd en kostuumvest aan, “maar wees er maar niet jaloers op. Het hemd is van Yves-Saint Laurent, de vest is van Marc Jacobs, en ik moet ze op het einde van dit interview alle twee teruggeven.”

Brugge

Veruit het opmerkelijkste aan *The Boxtrolls* is echter niet de cast of de wijze waarop Laika de soms donkere plot heeft omgetoverd in een even vertederende als suspensevolle ‘familiefilm’, maar het knappe design van zowel de poppen als de decors. “Die poppen mogen wij op ons conto schrijven”, zeggen de regisseurs Graham Annable en Anthony Stacchi vrijwel in koor. “Samen met onze 3D-printafdeling weliswaar. Bij *Coraline* was het nog niet mogelijk om objecten in kleur te printen. Alles moest later met de hand geschilderd worden, en daarom zien de personages in die film er wat bleek uit. Iedereen de hele tijd doen blozen, had ervoor gezorgd dat we nu nog aan de opnames bezig waren. Bij *ParaNorman* konden we al een beetje in kleur printen, maar inmiddels kan echt alles in kleur. Dat maakt dat we ons nu bijvoorbeeld op schilderijen van Egon Schiele konden baseren om de gezichten van de personages in te kleuren.”

De Oostenrijkse schilder die pornografie introduceerde in de schilderkunst? “Euh, ja. Maar we hebben ons louter gebaseerd op zijn kleurenpalet”, lacht Stacchi de vraag weg. “Al heb ik soms de indruk dat wij de enige zijn in de vs die nog volwassen films maken. Terwijl de rest bezig is met luchtige superheldenfilms,

proberen wij dingen te doen die wat donkerder zijn, zonder ons publiek af te schrikken.”

Behalve op vernuftige popontwerpen wordt dat publiek deze keer dus ook getraakteerd op een set indrukwekkende decors. “Met dank aan Brugge”, aldus Annable. “Ik had al wel gehoord van die stad, maar was er nooit geweest. Ik dacht ook eerst dat onze decorontwerper zich door tientallen oude Europese steden had laten inspireren. Tot iemand mij een foto van het marktplein in Brugge toonde en hij compleet door de mand viel. We hebben hem uiteindelijk maar gehouden. Als je dan toch een sprookjesdecor steelt, dan kan dat maar beter de grootste sprookjesstad op aarde zijn.”

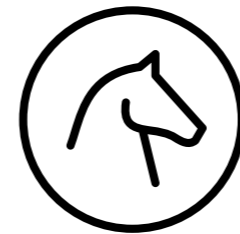
De copyrightclaim volgt, jongens. ▣

VANAF 15 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

@fakerholic

» TOP-MOTION

Stop-motion is een animatieprocedé dat uit de mode zou zijn geraakt als het ooit *in* de mode was geweest. Van Ray Harryhausen tot Aardman, stop-motion is altijd een niche geweest. Op onze website vind je de strafste voorbeelden.

FILM FEST GENT

presentation sponsors

14 > 25
OKTOBER 2014

Tickets:
festivalkassa aan kinepolis
www.filmfestival.be

POINT OF VIEW

Online vind je uitgebreide recensies en nog veel meer

» neem een kijkje op www.vertigoweb.be

20,000 Days on Earth

Regie Jane Pollard & Iain Forsyth
Cast Nick Cave, Warren Ellis
Speelduur 1u37
Vanaf 29 oktober in de bioscoop

Rockicoon Nick Cave gunt de buitenwereld een blik op zijn leven. Maar pas op, je moet niet alles geloven wat hij in deze ironische documentaire vertelt. Een uniek experiment dat het midden houdt tussen biografie en dagdroom. Met een geweldige soundtrack, uiteraard.

@RubenNollet

Calvary

Regie John Michael McDonagh
Cast Brendan Gleeson, Chris O'Dowd
Speelduur 1u40
Vanaf 1 oktober in de bioscoop

Iers cineast John Michael McDonagh playeit net zoals zijn broer Martin (*In Bruges*) aan een uiterst eigenzinnig filmparcours. Brendan Gleeson schittert als een met de dood bedreigde priester in deze atypische tragikomedie vol weerbarstige personages en majestueze kustbeelden.

@Waazinema

De verenking

Regie Esben Toft Jacobsen
Cast Noaquin Mandias, Alexander de Bruijn
Speelduur 1u18
Vanaf 8 oktober in de bioscoop

Heldhaftige kinderhartjes zullen ongetwijfeld sneller kloppen tijdens deze avontuurlijke zoektocht van het moedige konijntje Johan naar zijn mama. Een fantasierijke animatiefilm met volwassen thema's en een vleugje *The Wizard of Oz*.

@TheJimeister

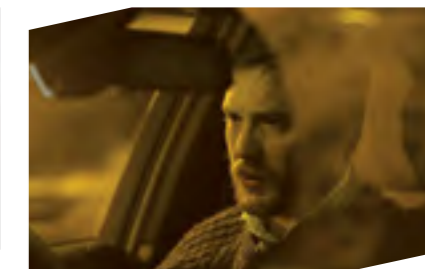

Leviathan

Regie Andrej Zvjagintsev
Cast Alexei Serebriakov, Elena Lyadova
Speelduur 2u21
Vanaf 22 oktober in de bioscoop

Een koppige man weigert zich neer te leggen bij een besluit van de corrupte overheid. Andrej Zvjagintsev (*The Banishment*, *Elena*) schetst in dit Russische drama een grimmig — en soms geestig — portret van zijn land. In Cannes bekroond met de prijs voor het beste scenario.

@RubenNollet

Locke

Regie Steven Knight
Cast Tom Hardy, Olivia Colman
Speelduur 1u25
Vanaf 1 oktober in de bioscoop

Tom Hardy — bekend van *The Dark Knight Rises* en *The Drop* — zorgt in zijn eentje voor een indrukwekkend drama. Hij speelt een man die op weg naar huis een pijnlijke knoop doorhakt en in zijn auto met de gevolgen worstelt. *Buried* aan het stuur, zeg maar.

@RubenNollet

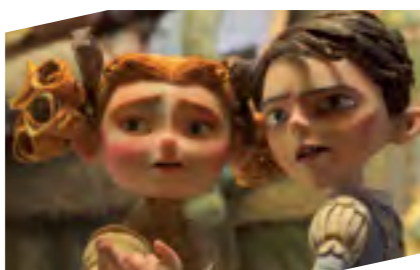

Mommy

Regie Xavier Dolan
Cast Anne Dorval, Antoine-Olivier Pilon
Speelduur 2u19
Vanaf 8 oktober in de bioscoop

Canadees wonderkind Xavier Dolan ontroert met dit aangrijpende drama over een ADHD-puber en zijn moeder. Het ultieme bewijs dat 'ziekte van de week'-films nog steeds tot op het bot kunnen raken. Die magische cinema-truc krijg je er gratis en voor niks bij.

@Waazinema

The Boxtrolls

Regie Graham Annable & Anthony Stacchi
Cast Ben Kingsley, Isaac Hempstead Wright
Speelduur 1u37
Vanaf 15 oktober in de bioscoop

Laika, de meest ambitieuze Amerikaanse animatiestudio van de voorbije jaren, verrast na *Coraline* en *ParaNorman* opnieuw met een vrolijk-donkere stop-motionfilm, die er bovendien zó Brits uitziet (en klinkt) dat Aardman maar evengoed de boeken dicht kan doen.

@fakerholic

The Loft

Regie Erik Van Looy
Cast Karl Urban, Wentworth Miller
Speelduur 1u44
Vanaf 15 oktober in de bioscoop

Erik Van Looy's liefde voor stijlvolle Amerikaanse thrillers à la *Basic Instinct* druipet ook van de Hollywoodversie van zijn Belgische *box office*-knaller *Loft* af. De opbouw en de ontknoping zijn nog even meeslepend. Dat het geheel net iets strakker in het pak zit, vormt de kers op de taart.

@Ewoud51

The November Man

Regie Roger Donaldson
Cast Pierce Brosnan, Luke Bracey
Speelduur 1u48
Vanaf 1 oktober in de bioscoop

Verplichte kost voor Bondfans die nog altijd rouwen om Pierce Brosnan's ontslag uit de 007-franchise, al bevat de actieprent ook de rauwheid van de Bournefilms. Het tempo ligt halsbrekend hoog en Belgrado wordt bijzonder kleurrijk in beeld gebracht. Gevaar voor verveling is er dus niet.

@Ewoud51

Violet

Regie Bas Devos
Cast Cesar De Schutter, Raf Walschaerts
Speelduur 1u22
Vanaf 22 oktober in de bioscoop

Eigenzinnig langspeelfilmdebuut van Vlaamse belofte Bas Devos. *Violet* pakt uit met krachtige beelden en een intrigerend verhaal. Liefhebbers van de uitdagende arthousecinema van Gust van den Berghe en Nicolas Provost zullen zonder twijfel hun hart ophalen.

@Ewoud51

Welp

Regie Jonas Govaerts
Cast Stef Aerts, Evelien Bosmans
Speelduur 1u35
Vanaf 29 oktober in de bioscoop

Debuterend scenarist-regisseur Jonas Govaerts heeft lak aan de typisch Vlaamse 'doe maar gewoon'-mentaliteit en tekent voor een gestoorde horrorprent, die de regeltjes van het genre tegelijkertijd eert én saboteert. Met ingenieuze *kills*, een pracht van een *scream queen* en een finale twist om u tegen te zeggen.

@Waazinema

VERTIGO

selecteert uit de
op aanvraag-
catalogus van
Belgacom TV

belgacom

De behandeling

Regie Hans Herbots
Cast Geert Van Rampelberg, Ina Geerts, Johan van Assche
Speelduur 2u05 | Jaar 2014

Bo-filmer Hans Herbots doet je afdalen in een **Seven**-achtige thriller waarin donker niet donker genoeg is en de Vlaamse setting internationale allure krijgt. Flik Geert Van Rampelberg onderzoekt in deze bestsellerbewerking een akelige zaak die hem non-stop confronteert met zijn eigen jeugdtrauma's.

Big Fish

Regie Tim Burton
Cast Ewan McGregor, Albert Finney, Billy Crudup
Speelduur 2u05 | Jaar 2003

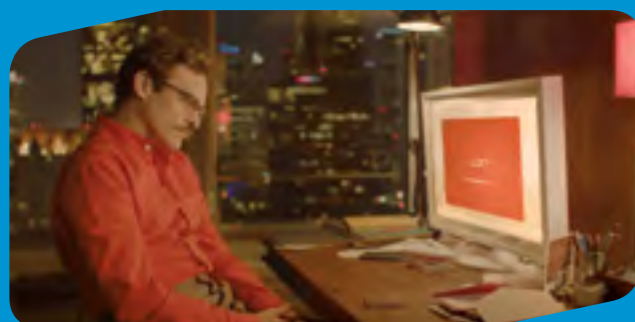
Tim Burton, meester van het bizarre, gooit het over een bijzonder melodramatische boeg met dit relaas over een man voor wie de lijn tussen feit en fictie wel heel troebel is. Zelden waren vorm en inhoud zo in balans in een film van het brein achter **Edward Scissorhands**, **Ed Wood** en **Alice in Wonderland**.

Joe

Regie David Gordon Green
Cast Nicolas Cage, Tye Sheridan, Gary Poulter
Speelduur 1u57 | Jaar 2013

Genrehopper David Gordon Green (**Pineapple Express**, **Prince Avalanche**) tekent voor een duister drama waarin een bezeten Nicolas Cage eindelijk nog eens met levensechte in plaats van computergeanimeerde demonen worstelt. De grimmige tegenhanger van Matthew McConaughey-fabel **Mud**.

Her

Regie Spike Jonze
Cast Joaquin Phoenix, Amy Adams, Scarlett Johansson
Speelduur 2u06 | Jaar 2013

In een tijdperk waarin smartphones belangrijker lijken dan familie en vrienden komt **Adaptation**-regisseur Spike Jonze op de proppen met een teder drama over een kerel die een relatie begint met een besturingssysteem. Joaquin Phoenix speelt de dolverliefde eenzaam, Scarlett Johansson verleent haar sexy stem.

The Grand Budapest Hotel

Regie Wes Anderson
Cast Ralph Fiennes, F. Murray Abraham, Willem Dafoe
Speelduur 1u40 | Jaar 2014

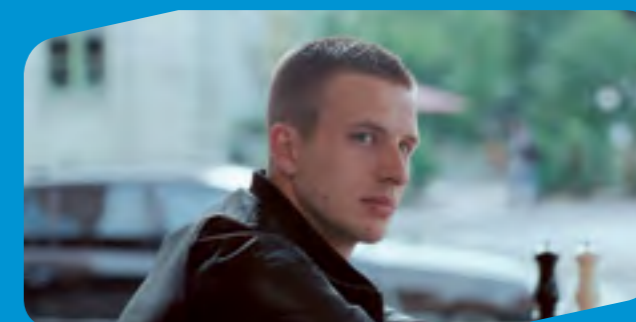
The Royal Tenenbaums-cineast Wes Anderson gaat voor een kolderieke historie over de conciërge van een tot de verbeelding sprekende hotel in Oost-Europa. Ralph Fiennes past wonderwel in het inventief in beeld gebrachte universum vol betoverende decors, onvergetelijke personages en hilarische intriges.

The Lego Movie

Regie Phil Lord, Christopher Miller
Cast Chris Pratt, Elizabeth Banks, Alison Brie
Speelduur 1u40 | Jaar 2014

Laat het aan **21 Jump Street**-waaghalzen Phil Lord en Christopher Miller over om een potentieel hersenloos project om te toveren tot een pientere meditatie over materialisme. En dat zonder popcornsleutelwoorden als entertainment, humor en visuele verbijstering uit het oog te verliezen.

Oslo, August 31st

Regie Joachim Trier
Cast Anders Danielsen Lie, Hans Olav Brenner, Ingrid Olava
Speelduur 1u35 | Jaar 2011

Een man trekt van het afkickcentrum richting stad. Wat op papier puur junkieverdriet lijkt, wordt in de handen van Noors regisseur Joachim Trier (**Reprise**) naar een duizelingwekkend niveau getild. Naast een aangrijpend portret van een gebroken ziel een wondermooie ode aan de stad uit de titel.

BESTE FILM. OOI.

Suspiria

Regie Dario Argento | Cast Jessica Harper, Stefania Casini, Flavio Bucci
Speelduur 1u38 | Jaar 1977

Suspiria moest eigenlijk een kinderfilm worden. Geen film vóór kinderen welteverstaan, maar eentje mét kinderen: regisseur Dario Argento was aanvankelijk van plan zijn hyper-sadistische heksenepos te bevolken met jonge meisjes, tot zijn producer (en papa) Salvatore hem op andere gedachten bracht. Een horrorfilm met twaalfjarigen in de hoofdrol? *Stupido!* Dario moest wel gek zijn.

De oplettende kijker merkt echter nog sporen op van Argento's oorspronkelijke visie. De dialogen klinken zelfs voor Argento's doen opvallend kinderlijk en naïef: "Names that begin with the letter 's' are the names of sssnakes!", het doet aan als een pesterij op de speelplaats. En dat de deurklinken van dansacademie *Zum Walfisch* — de centrale locatie van de film — zo hoog zitten, is geen foutje van een amateuristische artdirector: Argento wilde dat actrice Jessica Harper er amper bij zou kunnen, zodat het publiek haar personage Suzie Bannion onbewust als een hulpeloze koter zou zien. Dat Harper, nochtans geboren

in 1949, er met haar frêle gestalte en enorme reeënogen amper zestien uitzag, was uiteraard ook een plus.

Niets aan *Suspiria* lijkt te kloppen. De kleuren zijn te fel, alsof er iets is misgelopen in het ontwikkelingsbad: Argento liet zijn filmstock printen via het destijds al in onbruik geraakte *three-strip*-proces van Kodak, wat hem in staat stelde de blauwe, groene en vooral rode tinten tot het uiterste te pushen, "voor die typische *Sneeuwwitje* en *de Zeven Dwerfen*-look".

Ook de traditionele Hollywoodstelling 'Een goeie soundtrack hoor je niet!' was duidelijk niet aan *the Italian Hitchcock* besteed: 's mans huisorkest Goblin voorzag de prent van begin tot eind van een oorverdovende progrock-score, tevens een handig hulpmiddel voor Argento om tijdens het draaien de acteurs de stuipen op het lijf te jagen. Harper vroeg zich af hoe Argento haar dialogen in godsnaam boven dat kabaal uit zou krijgen: "Toen begon het me te dagen dat alle acteurs een andere taal spraken, en dat de serbouwer tijdens de takes rustig bleef doortimmeren. De Italianen geloofden destijds niet zo in *live sound* (lacht)."

Suspiria komt 37 jaar na datum nog altijd binnen als een film waarnaar je als kind stiekem zit te loeren, verstopt achter de zetel van je ouders: een overweldigende orgie van kleuren en muziek, waarin alle logica zoek is, en waarin een gruwelijke, uitgesponnen moord-scène doodleuk wordt gevolgd door een vrolijke Beierse klompdans. Een kinderkoortsdroom, gevat op pellicule. Disney voor hele, héle stoute kindjes. Beste. Film. Ooit. ▣

Jonas Govaerts schreef en regisseerde *Welp*

» KLAP

Wat Argento destijds niet aandurfde, deden wij met *Welp* wél: kinderen de hoofdrol geven in een volbloed horrorfilm. Of die keuze '*stupido!*' is geweest, moet nog blijken. Feit blijft dat ik me zonder Argento's unieke oeuvre nooit aan horror had gewaagd. Daarom is *Suspiria* deze maand de Beste Film Ooit.

BILL NIGHY IMELDA STAUNTON DOMINIC WEST PADDY CONSIDINE

PRIDE

BASED ON THE INSPIRATIONAL TRUE STORY

QUINZAINE
DES RÉALISATEURS
Société des réalisateurs de films
CANNES 2014

"DON'T TRY TO RESIST.
LIKE BILLY ELLIOT AND
THE FULL MONTY, PRIDE WILL
MAKE YOU CHEER!"

VANITY FAIR

WWW.LUMIERE.BE

Lumière

05/11
IN DE
BIOSCOOP

Nieuw!

belgacom

Movies & Series Pass

Onbeperkt filmplezier voor een vaste prijs per maand

www.belgacom.be/mspass

Activeer de Movies & Series Pass voor maar
€14,95/maand en krijg de eerste maand gratis.
Ga naar kanaal 13 van uw Belgacom TV.

Belgacom,
ook fan
van uw

clan

Movies & Series Pass (€ 14,95/maand) is een optie voor Belgacom TV-klanten (Belgacom TV is beschikbaar in een Pack vanaf € 35,75/maand). De specifieke voorwaarden leest u op www.belgacom.be. Prijzen incl. btw. Promotie van 1 maand gratis geldig tot 31/12/14. Met TV Overall hebt u toegang tot de zender 'ms' op pc, tablet en smartphone, maar niet tot de catalogus. © Cinéart/Wild Bunch © Hyde Park Entertainment/DFW © Lionsgate/DFW